

Maškare na kočevskih ulicah

Foto: Primož Belak

Sneg, ki je pobelil kočevsko krajino, je že začel kopneti, zimo pa so s tradicionalnim sprevodom poskušale pregnati tudi maškare. Na osrednji prireditvi ob kulturnem prazniku je bilo podeljeno 12. priznanje deklica s piščalko, najvišje kulturno priznanje Občine, ki ga je prejel Marko Pogačnik, akademski kipar, umetnik in geomant.

Ob mednarodnem dnevu boja proti otroškemu raku smo obiskali družino, ki se je soočila s to zahrbtno boleznijo. Novo knjigo, ilustrirane pripovedke za vse generacije Smer srca, je predstavila pisateljica in umetnica Lela B. Njatin. Raziskali pa smo tudi, kako poteka iskanje ljubezni v današnjem času in kakšno vlogo imajo pri tem družbena omrežja ter aplikacije. Več v novi številki Kočevske.

Argumenti niso prepričali prisotnih

Nedavna predstavitev preliminarne študije, ki je izbrala najprimernejše lokacije za preselitev tovarne Melamina, je naletela na izrazito neodobranja udeležencev. V triurni in na trenutke precej burni razpravi argumenti vodstva Melamina o pomembnosti razvoja tovarne prisotnih niso prepričali.

V nasprotovanju načrtovane preselitve ter razvoja Melamina so se združile tri civilne iniciative, ki zahtevajo, da se država in občina natančno opredelita do nadaljnega obstoja Melamina z vidika pomembnosti in pristopita k reševanju okoljskega in prostorskega problema na Kočevskem, ter vztrajajo, da občina preneha vse aktivnosti, povezane s širitvijo in selitvijo Melamina. Kočevski župan Vladimir Prebilič poudarja, da nadaljnje odločitve ne bodo sprejete brez posveta z javnostjo.

Foto: Ž. N.

Andrej Mladenović imenovan za podžupana

▶ stran 2

Negotova prihodnost Melamina

▶ stran 4

Moja občina

▶ stran 6

Deklica s piščalko

▶ stran 10

Bolečina v križu

▶ stran 12

Zalina zgodba

▶ stran 13

V iskanju sorodne duše

▶ stran 14

Plenjenje prostora

▶ stran 16

Urbanizem

▶ stran 20

Smer srca

▶ stran 21

Pustovanje

▶ stran 28

Andrej Mladenović imenovan za podžupana

Župan občine Kočevje dr. Vladimir Prebilič je 26. januarja za podžupana občine Kočevje imenoval Andreja Mladenovića iz vrst liste Moja Kočevska. Mladenović je funkcijo nastopil takoj, trenutno sicer še kot nepoklicni podžupan, po zaključku dela v Podjetniškem inkubatorju Kočevje pa bo funkcijo od marca opravljal poklicno in se v celoti posvetil aktivnostim v vlogi podžupana. Ob imenovanju je povedal, da se bo kot domačin, ki je odrasel na Kočevskem, zavzemal za sodelovanje in povezovanje, nadaljnji razvoj občine

in kakovost življenja vseh prebivalcev in prebivalcev. Ključna področja, ki jih bo pokrival, so sodelovanje s krajevnimi skupnostmi, delo z mladimi, razvoj lokalne samooskrbe in zeleni prehod s poudarkom na digitalizaciji in zeleni energiji. Župan je novemu podžupanu zaželel obilo uspehov, ob tem pa izrazil prepričanje, da je za občino in občinsko upravo pomembna kadrovska okrepitev, saj ima bogate izkušnje in kompetence z različnih področij, od spodbujanja gospodarstva do kmetijstva in vodenja evropskih projektov.

Foto: Osebni arhiv

Andrej Mladenović je po izobrazbi komercialist in tržnik, diplomiral

pa je s področja trženja v zdravstvu. Svojo poslovno pot je začel v družinskem podjetju, nadaljeval pa v logističnem podjetju na področjih komercialne, trženja in menedžmenta. Leta 2015 je postal del ekipe Podjetniškega inkubatorja Kočevje, najprej kot področni svetovalec, leta 2018 pa je bil imenovan za namestnika direktorja. Mladenović je tudi strokovnjak na področju neverbalnega vedenja ljudi in avtor knjige Iskanje prikritega pomena - osnove neverbalne komunikacije. **K. G.**

"Daj no bodi raje tiho"

Kočevski kantavtor Primož Turk je v Mestni kavarni predstavil svoj četrti glasbeni album, Daj no bodi raje tiho. Na albumu je predstavljenih osem skladb, kjer se s tipičnim humorjem in ironijo, s čimer si je nabral množico zavzetih poslušalcev, loteva številnih tem, ljubezenskih, političnih ali naravovarstvenih. "Album je nastajal v teh politično nemirnih časih," pravi Turk, "in se mi je zdelo, da bi bilo včasih bolje biti tiho in prisluhniti drugemu." Skrajneži, zasedba, s katero je posnel ploščo in s katero sodeluje že vrsto let, ostaja skoraj enaka, Uroš Bon na bobnih, Borut

Foto: Ž. N.

Perše na kitari in Jani Kovačec na bas kitari, na eni skladbi pa se jim pridružil tudi trobentač Marko Jenič.

"Najstarejša skladba šteje kar 23 let, preostale so nastale v zadnjih petih letih," pove Turk. "Vmes nas je presenetila korona in smo za nekaj časa prekinili snemanje, ustvarjali od doma ter delili vsebine na internetu." Snemanje in izdajo plošče je sofinancirala Občina Kočevje prek razpisov za kulturo, na štirih albumih pa se je do zdaj nabralo več kot 50 avtorskih skladb.

Ž. N.

Trgovin'ca za 5

Gimnazija in srednja šola Kočevje v letošnjem šolskem letu izvaja devet izobraževalnih programov, od leta 2001 je eden od njih program trgovec. Da bi lažje prenesli teoretično znanje v prakso, so v sodelovanju s podjetjem Mercator zasnovali učno prodajalno. "Odprtje učne prodajalne je gotovo pomemben mejnik za našo šolo, saj bo tako izobraževanje dijakov v programu trgovec še kakovostnejše," je poudaril ravnatelj Tomaž Markovič in dodal, da se šola s svojimi programi prilagaja potrebam lokalnega okolja. "Številni uspehi, ki jih naši dijaki dosegajo na različnih tekmovanjih, še posebej na tekmovanjih iz tehnike pro-

Foto: Ž. N.

daje, pomenijo poleg zadovoljstva in ponosa ob prejemu nagrade tudi večjo zavzetost in odgovornost."

Ime Trgovin'ca za 5, ki se nanaša na najvišjo šolsko oceno, je izbrala dijaška skupnost. Prodajalna bo namenjena praktičnemu delu pouka v programu trgovec, dijaki pa bodo v njej urili večšine prodajnih tehnik ter blagajniškega poslovanja.

"Mercator je v preteklem letu omogočil prakso več kot 200 dijakom, je tudi sponzor tekmovanja v prodajnih veščinah, štipendira tudi tisoč bodočih prodajalcev in mesarjev," je na odprtju povedala Tanja Kališek iz podjetja Mercator.

Ž. N.

KOLENDAR DOGODKOV

Knjižnica Kočevje	Predstavitve knjige Branka Kovača "Kdo je v karanteni?"	23. 2. 2023 ob 18:00	Knjižnica Kočevje
Pokrajinski muzej Kočevje	Odprtje gostujoče razstave Pilonove galerije Ajdovščina; Veno Pilon – Fotograf	2. 3. 2023 ob 18:00	Likovni salon Kočevje
Knjižnica Kočevje	Predavanje Janeza Šubica "Ajurveda in moč ženske v zrelih letih"	2. 3. 2023 ob 18:00	Knjižnica Kočevje
Knjižnica Kočevje	Literarni pogovor in predstavitve knjige "Smem biti to, kar sem" Maje Megla	9. 3. 2023 ob 18:00	Knjižnica Kočevje
Pokrajinski muzej Kočevje	Odprtje razstave Ciganska jama, paleolitsko najdišče s konca ledene dobe	23. 3. 2023 ob 18:00	Pokrajinski muzej Kočevje

KDO?

KAJ?

KDAJ?

KJE?

Izvajanje meritev radona

Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji tudi v letu 2023 zagotavlja izvajanje meritev radona v zasebnih hišah in stanovanjih. Meritve se bodo prednostno izvajale na območjih z več radona, kamor spada tudi občina Kočevje. 480 meritev financira Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji.

Meritve radona se izvede s pasivnim merilnikom, ki ga zainteresirani prejmejo po pošti in ga za 60 do 90 dni v skladu z navodili pustijo na primernem mestu. Za merjenje je najboljšo izbrati bivalne prostore, v katerih se zadržujete največ časa in so v kleti, pritličju ali prvem nadstropju, saj so tam najvišje koncentracije radona. Detektor ostane v tem prostoru celoten čas meritve, nakar ga vrnete po pošti. Rezultat bo odčitano v laboratoriju, meritve pa prejmete po elektronskem naslovu.

Področje merjenje vsebnosti radona in pripadajočih ukrepov urejata Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti in Uredba o nacionalnem

Slika je simbolična. • Foto: Pixabay.com

radonskem programu, ki določata tudi referenčno vrednost koncentracije radona 300 Bq/m³, nad to mejo so potrebni ukrepi za zmanjševanje. Radon v zgradbe vstopa skozi razpoke in odprtine v talni plošči in stenah. Po raziskavah je ocenjeno, da kar v četrtini vseh bivalnih prostorov v Sloveniji koncentracija radona presega mejne vrednosti. Prvi koraki za zmanjševanje koncentracije radona so prezračevanje

in tesnitev razpok in cevi.

V zasebnih hišah in stanovanjih letos izvaja meritve švedsko podjetje Radonova Laboratories AB v sodelovanju s podjetjem Strokovne in tehnične dejavnosti, Katja König, s. p. Zainteresirani posamezniki iz naštetih občin lahko več informacij dobite na internetni strani Radon.si, naslovu info@radon.si ali po telefonu na številki 031 352 020. *Ž. N.*

Vztrajno nižanje stopnje brezposelnosti

Zaradi sezonskega povečanja brezposelnosti je bilo januarja v Sloveniji registriranih 55.386 brezposelnih oseb. To je štiri odstotke več kot decembra, a skoraj petina manj kot pred letom dni. Januarja se je na zavod prijavilo 8.240 oseb, več kot polovica zaradi izteka zaposlitev za določen čas.

Povpraševanje po delavcih v Sloveniji še ne pojenja, delodajalci so v januarju Zavodu RS za zaposlovanje namreč sporočili 15.065 prostih delovnih mest, kar je skoraj 40 % več kot mesec dni prej. Največ povpraševanja po delavcih je v gradbeništvu in predelovalni industriji, iščejo se čistilci, vozniki tovornjakov ter prodajalci.

V Sloveniji je trenutno registriranih 55.386 oseb, stopnja brezposelnosti je novembra lani znašala 5,3 odstotka. Januarja je bilo izdanih tudi 1.331 delovnih dovoljenj za zaposlitev tujcev, število vseh veljavnih dovoljenj tako znaša 51.501.

Po kombiniranih podatkih Statističnega urada Republike Slovenije in Zavoda RS za zaposlovanje se je lani stopnja nezaposlenosti v Kočevju vztrajno nižala, od januarjskih 12,2 do 9,6 odstotka v novembru. Januarja letos je bilo na zavodu za zaposlovanje prijavljenih 697 oseb,

največ (319 oseb) z osnovnošolsko ali nižjo izobrazbo, starih med 30 in 39 let (193 oseb), kar 223 pa je brezposelnih tri leta ali več.

Najvišjo stopnjo brezposelnosti

Foto: Mitja Ofak

so v Sloveniji zabeležili v Rogošcih v Prekmurju, kjer je bilo novembra 13,4 odstotka brezposelnih, sledita jim Osilnica (12,8 %) in Lendava (10,4 %). Kljub visokim vrednostim so našete občine od januarja lani znižale stopnjo brezposelnosti, Rogošci kar za 6 odstotnih točk. Na vrhu

lestvice ostajajo Železniki, kjer je bilo novembra le 1,7 % brezposelnih, sledita jim Jezersko (1,9 %) in Šentrupert (2,0 %).

Povpraševanje po delovni sili

se kaže tudi v širšem evropskem področju, ki dosega rekordno nizke stopnje. Konec minulega leta je stopnja brezposelnosti v Evropski uniji v povprečju znašala 6,1 odstotka, največ v Španiji s 13,1 odstotka, najmanj na Češkem, kjer je znašala le 2,3 odstotka. *Ž. N.*

Uvodnik

24. februarja bo minilo leto dni, odkar je ruski predsednik Vladimir Putin sprožil t. i. posebno vojaško operacijo. Invazija, s katero si je v nekaj dneh poskušal podjarmiti Ukrajino, se ni izšla po njegovih pričakovanjih, saj je popolnoma podcenil pripravljenost Ukrajincev, da ubranijo svojo državo. Leto je minilo, prišla je zima in obe strani ostajata vkopani na prvi bojni liniji.

Dlje traja vojna, več je mirovnih pobud, predvsem z Zahoda. Nasprotovanje vojni je seveda prisotno tudi v Rusiji, a o njegovem obsegu zaradi informacijske zaprtosti ne vemo veliko. Vemo, da so prvi delni mobilizaciji ostro nasprotovali v vzhodnih republikah in oblasteh Ruske federacije, med avtohtonim prebivalstvom, ki si ga je rusko carstvo podjarmilo med kolonizacijo Azije, zdaj pa ga Putin slabo opremljenega pošilja kot hrano topovom.

Večini pobud je bolj ali manj skupno, da na vojno gledajo iz širšega, mednarodnopolitičnega vidika, k uveljavitvi miru pozivajo tako Rusijo kot Ukrajino, ZDA, Evropsko unijo in NATO. Včasih dobimo vtis, da na invazijo gledajo kot na državljansko vojno, kjer bo za doseg miru treba pomiriti sprte strani. Tovrstne pobude pa imajo eno pomanjkljivost: ne odsevajo razpoloženja Ukrajincev. Mnenejske raziskave kažejo, da ti v veliki večini podpirajo prizadevanja za osvoboditev okupiranih območij in jih ne želijo žrtvovati za obljubo lažnega miru.

Ukrajina je tako prikazana kot gnetljiva masa med ruskim kladivom in Natovim nakovalom, žrtev mednarodnega vpletanja tujih sil. Nekateri pozivajo k ustavitvi pošiljanja orožja z Zahoda in – spet – govorijo ravno obratno kot Ukrajinci. A kaj so tovrstne pobude k premirju, kjer bi za isto mizo sedele svetovne sile, kot ponovno mednarodno vpletanje? Takšen dogovor so v Ukrajini sklenili že leta 2014, a so ga vse vpletene strani podpisale s figo v žepu.

Zbirke muzejev novejših slovenske zgodovine seveda vključujejo tudi orožje. Oprema pripadnikov narodnoosvobodilnega boja je bila na začetku vojne skromna, več zalog so pridobili po kapitulaciji Italije, leta 1943 pa so z neba začele kapljati prve pošiljke orožja. Najprej skromne, a je zavezniška pomoč izrazito okrepila moč partizanskih enot. Spomnimo se na to naslednjič, ko nekdo omeni, da šibkejši nikakor ne more zmagati v vojni.

Žarko Nanjara
odgovorni urednik

OBVESTILO

Uredništvo časopisa Kočevska obvešča, da je **rok za oddajo prispevkov** za marčevsko številko **10. 3. 2023**. Gradivo pošljite na naslov **info@kocevka.si**.

Negotova prihodnost Melamina

Osem mesecev po nesreči v Melaminu, ki je terjala sedem življenj, je prihodnost kemične tovarne nejasna. Melamin je sledil pobudi javnosti, da proizvodni del umakne iz mesta, ter naročil študijo o primernih lokacijah. A je javna predstavitev preliminarne študije konec januarja pokazala, da Melamin ne uživa več zaupanja javnosti, prisotna javnost pa je bila skeptična do njenih rezultatov ter načrtovane širitve Melamina.

Kočevje sever

Preliminarno študijo nove lokacije za selitev proizvodnega dela tovarne Melamin sta pripravila Ljubljanski urbanistični zavod in podjetje E-net okolje. Osnovna izhodišča za določitev potencialnih lokacij so bila bližina gospodarski infrastrukturi, torej daljnovodom, priključitev vodovodnemu omrežju, železnici, cesti ter načrtovani obvoznici, bližina kadrovskega zaledja ter območij, kjer bi pridobiva biomaso za proizvodnjo. Izločili so lokacije, ki so od naselij oddaljene manj kot 700 metrov, lokacije pa so preverjali z naravovarstvenega vidika, varstva divjih zveri, ohranjanja vodnih virov in podobno.

Študija kot najbolj primerne navaja tri lokacije: Dolnje Ložine, Konca vas in Kočevje sever. Slednja je bila za naročnika najbolj primerna, zato so snovalci študije predlagali, da bi začeli postopke umeščanja v občinski prostorski načrt. Direktor Melamina Srečko Štefanič je po predstavitvi dodal, da bi vse druge lokacije predstavljale bistveno večje stroške, ki bi jih Melamin lahko zbral le s pomočjo evropske skupnosti.

Na kočevski območni enoti Zavoda za gozdove pravijo, da gre na predlagani lokaciji za gozdno zemljišče, ki je bilo do nedavnega poraščeno z odraslim smrekovim gozdom, vendar so naravne ujme povzročile zelo veliko škodo. "Zaradi vetroloma in izbruhov lubadarja so bili odrasli smrekovi gozdovi posekani, zemljišča pa v pretežni meri prepuščena naravni obnovi gozda, delno tudi obnovljena s sadikami gozdnega drevja. Gre za nižinsko rastišče na karbonatni matični podlagi, ki je razmeroma dobro produktivno," so sporočili. Navedli so tudi razloge, zakaj se jim zdi lokacija bolj primerna od preostalih: "Gre za območje, ki je izven Nature 2000, na tem obmo-

Melamin po nesreči, maj 2022 • Foto: Žarko Nanjara

čju tudi ni izraziteje poudarjenih funkcij gozdov." Na lokaciji ni evidentiranih območij habitatov redkih rastlinskih in živalskih vrst, zimovališč za divjad kot tudi ne prehodov za živali.

Srečko Štefanič je po predstavitvi dejal, da so s selitvijo Melamina sledili pobudi civilne iniciative, prizadevanja pa sta podprla tudi župan in minister za gospodarstvo: "Mi smo pobudo upoštevali, ukiniteli smo proizvodnjo epiklorhidrinskih smol iz surovin, zaradi katerih je nastala nesreča, in najeli strokovnjake, da najdejo primerno lokacijo, kot je želela ta iniciativa."

A prihodnost nadaljnega razvoja in umeščanje tovarne Melamin v kočevski prostor ostajata nedoločena. Vodstvo Melamina poudarja, da bi nova lokacija predstavljala nova delovna mesta, razvoj zelene tehnologije in nove energijske pristope ter posledično boljšo neodvisnost regije. Zbrani udeleženci predstavitve, ki je potekala v predavalnici Gimnazije in srednje šole Kočevje, pa so načrtom odločno nasprotovali.

Pomanjkanje zaupanja

"V trenutku, ko je počilo, je bilo konec zaupanja," pravi Egidij Šinkovec, ki je že dan po eksploziji zagnal Civilno iniciativo za zaprtje tovarne Melamin v Kočevju. "Moje stališče je bilo, da je treba kemično tovarno zapreti. Ta eksces, ki se je zgodil, je pokazal na kopičenje številnih napak v preteklosti, ki so dosegle višek v eksploziji."

Člane civilnih iniciativ je zmotila tudi načrtovana širitev tovarne, saj preliminarni načrti vključuje 20

hektarjev, od katerih bi polovica predstavljala proizvodne površine. "Na stari lokaciji bi ostali razvoj in pilotni centri, na novi pa bi imeli proizvodnjo metanola, toplote, biopolimerov in zeleno kemijo," je na predstavitvi povedal Srečko Štefanič.

"Ko sem študijo prebral, sem se zgrozil," pravi Jernej Brelih Zemljič, ki je zagnal civilno iniciativo Ohranimo Kočevsko. "Ugotovil sem, da ne gre za selitev nevarnega dela proizvodnje, ampak za enormno širitev tovarne Melamin." Po njegovem mnenju je vodstvo Melamina izkoristilo pobudo civilne iniciative za pridobitev nove lokacije ter širitev. "Melamin je na obstoječi lokaciji precej omejen," dodaja Brelih. "Z novo lokacijo vidim ogromen potencial za tuje investitorje, saj je v Sloveniji izvajanje zakonodaje in nadzor nad obrati bolj ohlapen kot v preostalih državah EU."

Okoljevarstvena dovoljenja

Marko Rován, ki je s civilno iniciativo Melamin mora ven iz mesta zbral 1.200 podpisov, občino obtožuje, da je v zadnjem desetletju povečevala obseg ter spreminjala namembnost zemljišč, na katerih Melamin lahko opravlja dejavnost, ne da bi javnost to vedela, vodstvu Melamina pa očita, da želi z obodom okoljevarstvenih dovoljenj razširiti proizvodnjo. "Od vlade zahtevamo takojšnjo razveljavitev okoljevarstvenega dovoljenja po nadzorstveni pravici, saj obstaja veliko indicij, da je bilo to zadnje dovoljenje, na podlagi katerega se Melamin zdaj širi na obstoječi lokaciji, pomanjkljivo," pravi Rován.

Leta 2020 so zaradi načrtovane gradnje novih skladiščnih prostorov zaprosili za spremembo okoljevarstveno dovoljenja, a se ta ni zgodila, saj je Agencija RS za okolje ocenila, da mora Melamin izvesti presojo vplivov na okolje. Zaradi bližine okoliških naselij je imel pomisleke predvsem Nacionalni inštitut za javno zdravje. Je pa Melamin leta 2012 zaradi prenovljene zakonodaje in načrtovanih sprememb zaprosil tudi za spremembo dovoljenja SEVESO. Tega mu je Ministrstvo za okolje potrdilo le nekaj dni pred nesrečo, pravnomočno pa je postalo štiri dni pozneje.

Melamin ima namreč dve osrednji okoljevarstveni dovoljenji, IED, ki se nanaša na naprave, in SEVESO - okoljevarstveno dovoljenje za sam obrat. Kot so pojasnili v Melaminu, so potrebno dokumentacijo za presojo vplivov na okolje izdelali, a je zaradi eksplozije v podjetju nato niso oddali. "Postopek zadnje, 5. spremembe IED okoljevarstvenega dovoljenja, je tako zdaj ustavljen in še vedno velja IED okoljevarstveno dovoljenje, ki je bilo v veljavi že pred načrtovanimi spremembami," so zapisali.

Na Melaminu navedbe o povečani proizvodnji odločno zanikajo. Sprememba dovoljenja SEVESO ne pomeni povečanja proizvodnje, saj je to povezano z reaktorskimi linijami, torej dovoljenjem IED, ki pa ni bilo spremenjeno. "Obseg proizvodnje je določen v dovoljenju IED. Družba Melamin pa ima v tem dovoljenju že od leta 2010 določeno letno omejitev proizvodnje na 126.000 ton," so zapisali v podjetju.

Na ministrstvu odgovarjajo, da je do nesreče prišlo po izdaji odloč-

be oz. ko je bil upravni postopek že zaključen, tako da ministrstvo ni imelo pravne podlage, da bi postopek ustavilo oz. zadevo ponovno preučilo. Prav tako zakon ne predvideva, da bi bilo treba zaradi nesreče spremeniti okoljevarstveno dovoljenje, so zapisali.

Tudi na Inšpektoratu RS za okolje in prostor zagotavljajo, da v Melaminu redno izvajajo inšpekcijske nadzore, ki vključujejo pregled spoštovanja okoljevarstvenih dovoljenj. V podjetju so med drugim neposredno po nesreči pripravili izredni nadzor SEVESO, nato v skladu z zakonom pol leta pozneje še kontrolni nadzor. Naslednji redni nadzor načrtujejo letos, so navedli za STA.

Na Občini Kočevje očitke, da so spremembe izvajali brez vednosti javnosti, zavračajo. "Po več dopolnitvah je bilo 10. 3. 2022 izdano javno obvestilo o javni razgrnitvi sprememb OVD – gradivo je bilo na vpogled na Upravni enoti Kočevje. Občina takrat nepravilnosti ali morebitnih nejasnosti ni zaznala, zato pripombe ni podala. Tudi sicer drugih pripomb ali mnenj javnosti ni bilo, izhaja iz odločbe ministrstva."

"Ohranimo Kočevsko za naslednje rodove"

Vse tri civilne iniciative so sprožile peticijo, ki ima na spletu trenutno 348 podpisov, kjer navajajo, da kemična tovarna, kot je Melamin, ne spada na Kočevsko. Zahtevajo, da se občina in država do nadaljnjega obstoja Melamina in širitve natančno opredelita z vidika pomembnosti za Kočevsko in za državo Slovenijo ter s svojimi ugotovitvami seznanita občane in slovensko javnost. Poudarjajo, da če se Melamin ne zapre, se mora prestrukturirati "v tej smeri, da ne uporablja in ne proizvaja karcinogenih in eksplozivnih snovi ter da prilagodi svojo proizvodnjo najnovjšim direktivam EU glede umeščanje SEVESO objektov v prostor." Tovrstne tovarne v kočevsko okolje po njihovem ne spadajo. "Visoki Kras je strateška zaloga pitne vode za Slovenijo in državni prostorski načrt bi moral prepovedati gradnjo tovrstnih industrijskih objektov na tem območju," dodaja Rovan. Iniciative opozarjajo, da v primeru neupoštevanja lokalne skupnosti lahko sledijo tudi metode civilnega odpora. "Občine bi morale zastopati prebivalstvo, kočevska občina pa je na strani kapitala, in to vse pod pretvezo varovanja 200 delovnih mest," pravi Rovan.

Naprej le s podporo javnosti

Župan Vladimir Prebilič je na predstavitvi poudaril, da še niso začeli spreminjati občinskega prostorskega načrta, ampak le testirali

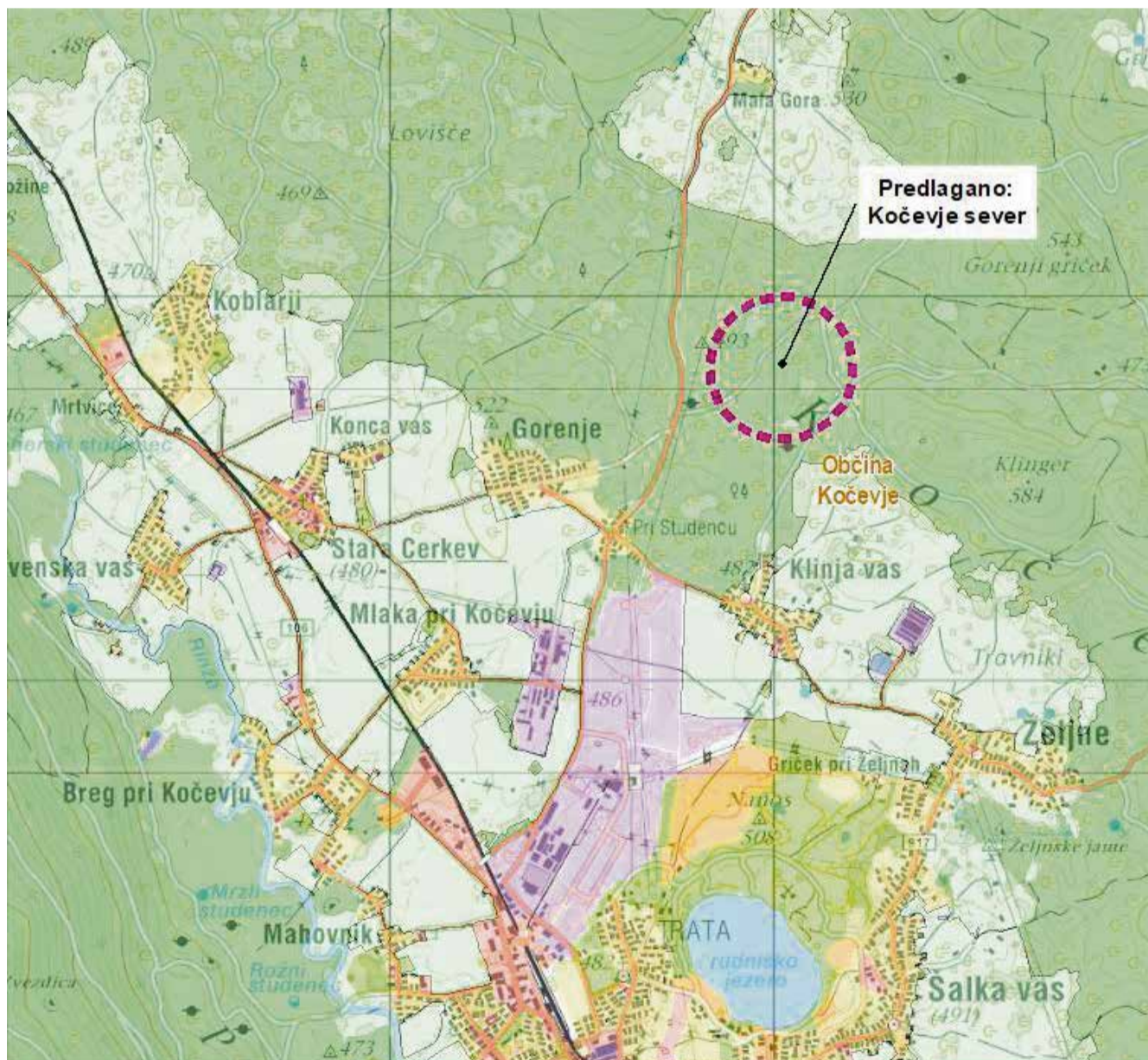

Predstavitve študije v predavalnici Gimnazije in srednje šole Kočevje. • Foto: Žarko Nanjara

primernost lokacij, vse odločitve pa bodo sprejete v dialogu z javnostjo. "Nisem zagovornik prehitrih in prenagljenih odločitev, ki bi

z njimi dosegli dogovor v skupno dobro. "V načrtu imamo pogovore s posameznimi krajevnimi skupnostmi, predstavitev projekta

in znanje, na koncu pa se bodo odločili ljudje." Ne izključuje tudi možnosti občinskega referendum. "Želimo si urediti pogoje za razvoj

Ena od predlaganih lokacij. • Foto: Preliminarna študija

v nekem kontekstu onemogočile razvoj tega kraja."

V podjetju Melamin pravijo, da bodo še naprej sodelovali z občino Kočevje, predstavniki civilnih iniciativ in krajevnih skupnosti ter

in odgovarjanje na njihova vprašanja," so še zapisali.

"Vedno znova bodo o tem odločali samo prebivalci občine Kočevje," je povedal Prebilič. "Naša naloga bo, da razširimo to vedenje

gospodarstva, da bodo imeli predvsem mladi možnost zaposlitve doma, a nikakor ne za vsako ceno. V interesu občine je dobrobit vseh prebivalcev."

Žarko Nanjara

Investicije za učinkovitejše in varnejše delo gasilcev

Občinski svetniki in svetnice so na 3. redni seji, ki je potekala 26. januarja, med drugim potrdili tudi investicijski program za projekt Oprema, tehnika in vozila za gasilsko javno službo v vrednosti 1,9 milijona evrov, namenjeno za učinkovito izvajanje gasilske javne službe v občini Kočevje. Predvidena je izvedba dveh tipov investicij, in sicer v opremo z investicijskim vzdrževanjem ter v tipizirana gasilska vozila, skladno z Dolgoročnim programom razvoja gasilstva v občini Kočevje v obdobju 2020-2025.

Projekt zagotavlja nadaljnji razvoj ustreznih pogojev za učinkovito izvajanje gasilske javne službe v občini Kočevje ter omogoča lažje, učinkovitejše in varnejše delo gasilcev pri gašenju ter izvajanju nalog zaščite in reševanja. V okviru projekta bo tako še letos izveden že dalj časa načrtovan nakup novega gasilskega vozila ALK oziroma gasilske avtolestve s košaro za ga-

Foto: arhiv Občine Kočevje

šenje in reševanje z višin (do višine 32 m), in sicer za PGD Kočevje. V okviru projekta je sicer načrtovan še nakup novih tipiziranih vozil in tehnike ter nove gasilske opreme za potrebe učinkovitega delovanja gasilskih enot na območju občine Kočevje, predvidoma do leta 2025. Projekt bo prispeval k večji var-

nosti prebivalcev in premoženja Občine Kočevje kot tudi širšega območja in regije.

Glavni razlog za nakup novega gasilskega vozila z avtolestvijo je zagotovitev ustrezne opreme, s katero bodo gasilske enote na območju Kočevskega v okviru svojih pristojnosti izvajale ukrepe požar-

ne varnosti na visokih in velikih objektih ter reševanje z višin. Na podlagi analize operativnega območja je bilo namreč ugotovljeno, da v občini Kočevje obstaja 289 objektov, kjer je ob intervenciji nujno potrebno tovrstno gasilsko vozilo, ter 1871 takih objektov, kjer je za varno in učinkovito posredovanje takšno vozilo zelo zaželeno. Analiza je tudi pokazala, da so najbližja gasilska vozila ALK v primeru intervencije od Kočevja oddaljena skoraj eno uro, kar je za učinkovito posredovanje predolgo.

Vse aktivnosti oziroma nakupi bodo izvedeni do leta 2025. Finančna konstrukcija predvideva, da se bo projekt financiral s pomočjo sredstev Uprave RS za zaščito in reševanje v višini 325.000 EUR (17,48 %), požarne takse v višini 347.980 EUR (18,72 %) in lastnih sredstev Občine Kočevje v višini 1.168.268 EUR (63,80 %).

G. K., A. Š.

Občinski svet potrdil rebalans proračuna za leto 2023

Občinski svetniki in svetnice so na 3. redni seji, ki je potekala 26. januarja, z 21 glasovi za potrdili prvi rebalans proračuna Občine Kočevje za leto 2023. Proračun se je tako s 23,7 milijona evra povečal za okoli četrtno in znaša 29,9 milijona evrov. Z rebalansom so se uskladili načrtovani odhodki in prihodki ter v proračun vključili tudi nekateri novi projekti in investicije. Investicijski odhodki in transferi so se v primerjavi s sprejetim proračunom povečali za 5,5 milijona evrov oz. 77 odstotkov. Med drugim se sredstva namenjajo za nadaljevanje projekta vzpostavitve zdravstvenega centra na Roški cesti 20 in obnove prostorov občinske uprave na Ljubljanski cesti 6, za urejanje prometne in komunalne infrastrukture, za nakup objekta na Kidričevi ulici 5, za rekonstrukcijo brvi v Gaju, urejanje igrišč, LAS projekt ureditve poti Rožni studenec in nadaljnje urejanje Rudniškega je-

Foto: arhiv občine Kočevje

zera ter turistične infrastrukture. Na seji je bil potrjen tudi investicijski program za projekt Oprema, tehnika

in vozila za gasilsko javno službo v vrednosti 1,9 milijona evrov za učinkovito izvajanje gasilske javne

službe v občini Kočevje. O tem podrobneje pišemo v ločeni novici. K. G.

Letošnje urejanje igrišč

Sodobna in funkcionalna otroška igrišča so mnogo več kot le zbir lepih igral, saj otrokom pristoje gibanje, tekanje, domišljajska igra in različni gibalni izzivi niso več spontani. Večina otrok danes potrebuje spodbudo za premaganje gibalnih naporov, ki pa pomembno prispevajo k mentalnemu razvoju. Zato pri prenovah igrišč upoštevamo več vidikov in

urejamo različne površine, ki so prilagojene specifični lokaciji (na primer zip-line na Trati) in pripravljene na način, da bo čim več otrok različnih starostnih skupin našlo mnogo načine preizkušanja predvsem svojih motoričnih pa tudi socialnih veščin.

Letos bo tako poleg montaže opreme in igral v Titovem parku v Kajuhovem naselju ponovno

pestro. Celostno se bo pripravil načrt za urejanje igrišča v Mahovniku, ki bo predvidoma ostalo območje za igro in druženje brez otroških igral, a bo najverjetneje dobilo manjšo stezo za kolesarje oz. pumptrack. Igrišče na tej lokaciji ponuja varno igro v bližini mesta, saj je pet minut hoje oddaljen tudi od prebivalcev blokov 'Rezidenca', in 10 minut

od Brega ter Turjaškega in Kajuhovega naselja. Po vaseh se bodo urejala dotrajana ali neobstoječa igrišča, kjer prihaja do 'pomlajevanja' naselij, torej je veliko aktivnih prebivalcev z mlajšimi otroki. Urejali bomo Štalcerje, Gorenje in Mlako, na Roški cesti pa bomo postavili ogromno gugalnico.

T. Š.

Srečanje županj in županov s Klubom slovenskih podjetnikov

26. januarja je v Grosuplju potekalo prvo srečanje v organizaciji SBC – Kluba slovenskih podjetnikov po slovenskih regijah. Predsednik Joc Pečecnik in več članov SBC, ki združuje lastnike uspešnih slovenskih podjetij, se je srečalo z županjami in župani ter predstavniki 16 občin osrednjeslovenske regije, ki so tesno medsebojno povezane. Srečanja se je v imenu Občine Kočevje udeležila tudi direktorica občinske uprave Lili Štefanič.

Cilj tovrstnih dogodkov je vzpostaviti partnerstva za razvoj boljšega podjetniškega okolja na področju načrtovanja industrijskih in regionalnih projektov, so povzeli organizatorji. Na dogodku so tako predsednik SBC in župani oz. predstavniki občin podpisali pismo o nameri, s katerim so se

Foto: SBC

zavezali medsebojnemu sodelovanju in iskanju rešitev za razvoj,

večjo blaginjo, lokalni napredek in krepitev policentričnega razvo-

ja države.

Pomemben del povezanosti je tudi sodelovanje s podjetniki, ki imajo eno od pglavilnih vlog pri razvoju lokalnega okolja, zagotavljanja delovnih mest in s tem zagotavljanju blaginje. Ob njih pa tudi vsi tisti, ki na svojem področju prispevajo svoj delež znanja, izkušenj in prizadevanja za napredek. Različni govorniki so tako na srečanju spregovorili o ključnih temah, ki so pomembne za policentrični razvoj lokalnega okolja, spodbujanje podjetništva ter prispevka k napredku družbe in zagotavljanju blaginje. Predstavili pa so tudi nekatere dobre prakse sodelovanja med podjetniki in lokalnimi skupnostmi ter privabljanja mladih talentov v lokalno okolje.

G. K.

Zaključek projekta Time4EU

Občina Kočevje je kot partner od leta 2021 do zaključka letos sodelovala pri projektu "Its our time, Its time for Europe" oziroma skrajšano oznako Time4EU. Partnerji pri projektu prihajajo iz osmih različnih držav, poleg Slovenije so sodelovali še Španija, kot vodilni partner, ter Grčija, Italija, Bolgarija, Poljska, Irska in Madžarska.

Bistvo projektne vsebine je bilo osredotočiti se na mlade in njihovo trenutno vlogo v EU in kako lahko vplivajo na njen razvoj, glavni cilj pa je bilo spodbuditi zavedanje med mladimi, da so del Evrope in da njena prihodnost leži v njihovih rokah. Mlade smo želeli spodbuditi, da postanejo bolj aktivni drža-

vljani v lokalnem okolju in posledično tudi v EU. Vsak projektni partner je organiziral srečanje v svojem mestu in predstavil primere dobre prakse, ki jih izvajajo pri delu z mladimi. Med projektnim obiskom Kočevja smo partnerjem predstavili izobraževanje mladih na področju robotike in programiranja, povezave digitalizacije z naravo ter vključevanja mladih v turizem, saj je bila tema Kočevja narava. Ravno robotika in programiranje sta navdušila projektne partnerje, predvsem zmožnost, da se vključi v redno osnovnošolsko izobraževanje. Čeprav je bil mladinski klub nedavno ustanovljen, pa so bili presenečeni nad motiva-

Foto: arhiv občine Kočevje

cijo in zagnanostjo mladih pri nas. S pohvalami pa niso ostali skopiniti po obisku Srednje šole Kočevje, saj so bili prijetno presenečeni

nad kakovostnim šolskim programom. Včasih resnično potrebujemo tuje oči, da se zavedamo kakovosti in pomena stvari, ki jih počnemo.

Zadnje srečanje projekta je potekalo v Varšavi na Poljskem, in sicer med 31. 1. in 3. 2. 2023. Na zaključnem srečanju je vsak projektni partner predstavil svoje ideje, kako aktivirati mlade, ter poudaril tiste primere dobrih praks, ki dejansko delujejo in prinašajo rezultate. Uradno se projekt zaključi 31. 3. 2023, med projektnimi partnerji pa sta se ustvarila povezanost in prijateljstvo, zato ni strahu za prihodnje sodelovanje in povezovanje.

A. M., T. H.

Pet srčnih let Sopotnikov v Kočevju

Prvega februarja 2018 smo začeli v Zavodu Sopotniki skupaj z Občino Kočevje pisati zgodbo pomoči starejšim v Kočevju. V tem času, ki je minil zelo hitro, smo pridobili zaupanje več kot 540 starejših občank in občanov Kočevja. Skupno smo v tem času prevozili 152.934 km, opravili 8.222 prostovoljskih ur in 5.144 prevozov. Iskreno smo hvaležni požrtvovalni ekipi prostovoljcev, ki vsak delovnik krene na pot in nesebično pomaga starejšim. Največji delež prevozov vse od začetka delovanja opravimo k zdravniku, sledijo druge storitve, kot so trgovina, banka, frizer ipd.

Še vedno sodelujemo pri prevozih na filmski abonma Kino ob kavi v KCK. S tem želimo vključevati starejše v aktivno družbeno življenje. Od julija 2019 imamo v enoti Kočevje dve vozili. Drugo vozilo pokriva prevoze v Novo mesto. Rezervacij je tako kot uporabnikov vsak mesec več, zato z obema voziloma vozimo vsak delovnik. Poslanstvo Sopotnikov je, da smo več kot le prevoz. Zato vsako leto priredimo dogodke – na 8. marec se spomnimo pomembne vloge žensk pri boju za enakopravnost spolov, na dan za spremembe opozarjamo na nujnost medgenera-

Foto: Zavod Sopotniki

cijske solidarnosti, ob evropskem tednu mobilnosti opozorimo na pomen mobilnosti za kakovostno življenje v starosti, pri čemer postanejo naši prostovoljci župani in zaposleni v javni upravi. Sko-

zi vse leto potekajo še tri akcije: Ugodnosti za starejše s Sopotniki (popusti ob nakupih izdelkov in storitev pri lokalnih ponudnikih), mobilne knjigobežnice (izmenjava bralnega gradiva v vozilih) in S prevozom do tisoč želja (izpolnjevanje skritih želja starejših).

V petih letih smo Sopotniki v Kočevju napisali veliko lepih zgodb. Ekipa Sopotnikov obljublja, da si bomo še naprej prizadevali k zagotavljanju kakovostne storitve in da bomo še naprej več kot le prevoz – skupaj z vami bomo človek človeku Sopotnik.

Ekipa Zavoda Sopotniki, A. R.

Dva aktualna razpisa s področja razvoja turizma

Občina Kočevje je v januarju objavila dva javna razpisa s področja turizma in krepitev prepoznavnosti destinacijske znamke Kočevsko. Oba razpisa sta odprta do 15. marca.

V okviru javnega razpisa za dodelitev nepovratnih sredstev za krepitev prepoznavnosti turistične destinacije Kočevsko za leto 2023 bodo sofinancirane naložbe v nabo vo ali obnovo zunanje opreme, ki vsebuje oznako turistične destinacije Kočevsko. Upravičenci lahko pridobite sredstva v višini do 1.500 evrov. Na javnem razpisu lahko

kandidirajo pravne osebe, ki opravljajo registrirano gostinsko dejavnost ali izvajajo registrirano dejavnost s področja turizma in imajo sedež, podružnico ali poslovno enoto na območju občine Kočevje in svojo dejavnost na tem območju tudi opravljajo.

V okviru javnega poziva za izbor inovativnih turističnih produktov destinacije kočevsko v letu 2023 pa skupaj z Zavodom Kočevsko iščemo predloge za ino-

Foto: arhiv Občine Kočevje

vativne in komercialno zanimive turistične produkte, ki zasledujejo smernice razvoja turistične destinacije Kočevsko. Upravičenci do

sredstev so pravne osebe, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti s področja turizma pred datumom 1. 1. 2023 in imajo sedež, poslovno enoto ali podružnico v občini Kočevje. Vrednost nagrade posameznega izbranega 'inovativnega turističnega produkta' znaša 1.000 evrov bruto, poleg denarne nagrade pa produkt dobi še pomoč in možnost brezplačne promocije in trženja prek Zavoda Kočevsko. Več informacij najdete na spletni strani Občine Kočevje, natančneje med razpisi.

S. M.

Natečaj za izbor naj turističnega spominka Kočevske

Občina Kočevje s pomočjo javnega natečaja tudi letos zbira predloge za naj spominek Kočevske. Od avtorjev pričakujemo, da so njihovi izdelki kreativni, izvirni, lično izdelani in predvsem, da so močno povezani z naravno in kulturno identiteto Kočevja in celotne destinacije Kočevsko. Zelo pomembno je, da spominek sporoča zgodbo.

Na natečaju lahko sodelujejo

vse pravne in fizične osebe. Vsak prijavitelj lahko odda predlog za največ en spominek, ki še ni bil javno predstavljen ali v prodaji. V nasprotju s preteklimi leti, ko je komisija poleg nagrade za naj spominek podelila še denarni nagradi za drugo in tretje mesto, bo letos nagrado prejel le zmagovalni spominek. Nagradni sklad znaša 1.600 evrov, od tega je denarni del nagra-

Foto: Shutersplash

de 600 evrov, preostali del nagrade v vrednosti do 1.000 evrov pa bo

avtor zmagovalnega spominka prejel v obliki svetovanja in strokovnih storitev pri produkciji izdelka – odvisno od potreb, ki jih bo izdelek imel za to, da se ga pripravi do faze, da je primeren za prodajo. Predloge je možno oddati do 31. marca 2023. Razpisa in prijavna dokumentacija sta objavljeni na spletni strani Občine Kočevje med javnimi razpisi.

S. M.

Potrebujete prevoz? Naj vas zapelje ToyotaGO!

Večja
razpoložljivost

Sedaj še
izboljšana
storitev!

2 kombija

BREZPLAČNO za osebe nad 65. letom,
50 % popust za otroke in mladostnike
do 18. leta.*

*Velja za prebivalce in prebivalke občine Kočevje.

Skreniraj QR kodo:

ANDROID

IOS

Naložite si aplikacijo ToyotaGO
in se pustite zapeljati v
enostavnejši vsakdan.

Ali bomo Kočevci ohranili spomin na junaka osamosvojitvene vojne?

SD

1. novembra lani je preminil naš občan Vinko Beznik. Bil je dobitnik srebrnega častnega znaka svobode Republike Slovenije, ki ga je prejel leta 1993 za zasluge pri obrambi svobode in uveljavljanju suverenosti Republike Slovenije.

Na njegovi zadnji poti so ga v Stari Cerkvi pospremili vidni politiki takratnega in sedanjega časa, in sicer prvi predsednik države Milan Ku-

čan, predsednik Borut Pahor, prvi predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, Igor Bavčar, Janez Janša, Aleš Hojs, Tatjana Bobnar, Janko Veber, Predrag Bakovič, vojni veterani ter občanke in občani naše občine.

Ob njegovi smrti je predsednik države Borut Pahor dejal nekako takole: "Vodil je več tajnih operacij, ki veljajo kot ključne za poznejši poraz jugoslovanske armade, ter

na koncu še odhod jugoslovanske vojske iz samostojne Slovenije. V našem spominu bo ostal kot ena ključnih oseb slovenske osamosvojitvene vojne."

Vinko je v tistem obdobju hodil po meji načela zakonitosti in nezakonitosti ter iskal rešitve, da te meje ne bi presotopil. Če pa rešitve ni našel, je upošteval načeli človečnosti in pravičnosti (skrivanje prebeglih slovenskih vojakov

31. marca 1991 iz vojašnice v Črnomlju).

Vinko je bil človek, ki ni silil v ospredje, ko je bilo treba nastopati in se potegovati za bonitete. Bil pa je s pripadniki enote vedno prvi tam, kjer se je bilo treba boriti.

Od občank in občanov naše občine sem dobil različne predloge, kako bi lahko ohranili spomin na Vinka Beznika in mu na neki način izrekli zahvalo za njegova dejanja v

devetdesetih letih. Predlogi segajo od postavitve spomenika, poimenovanja kakšne šole ali parka po njem, podelitve naziva častnega občana itd ...

Socialni demokrati Kočevje bomo na naslednji seji občinskega sveta podali predlog, da skupaj s preostalimi svetniškimi skupinami najdemo rešitev, kako naj naša občina počasti in ohrani spomin na Vinka Beznika.

Peter Ješelnik

Delovanje in program

SDS

Na 3. redni seji občinskega sveta smo predelali veliko vsebinskih točk. V svetniški skupini se bomo tudi v tem mandatu zavzemali za razvoj mesta in za blaginjo prebivalcev Kočevje. Na seji smo tako podprli rebalans proračuna, ki je razvojno naravnan in bo prispeval k dodatnemu razvoju mesta.

Prav tako je bilo predstavljeno poročilo nadzornega sveta, v katerem so preučili učinkovitost ukrepa, ki smo

ga pripravili v svetniški skupini SDS v prejšnjem mandatu, in sicer o subencioniranju stanovanjskega vprašanja mladih in mladih družin v občini Kočevje. Ugotovili so, da so bila sredstva uporabljena učinkovito in transparentno in da je spodbuda mladim pri reševanju prvega stanovanjskega problema bila pravilna in učinkovita. V svetniški skupini SDS se bomo še naprej zavzemali za mlade in mlade

družine, da bodo predvsem ostali in ustvarjali v Kočevju.

Menimo, da je še veliko prostora za razvoj športa v našem mestu, zato bomo sodelovali pri pripravi strategije razvoja v Kočevju. Zavzemali se bomo tudi za upokojece, ki smo jim svetniki decembra namenili svojo sejnino in tako omogočili 92 ogroženim družinam lepše praznike. S projekti bomo starejšim tudi v bodoče pomagali, da bo njihova starost

potekala čim lažje.

V prejšnjem mandatu smo se zavzemali za ponovno vzpostavitev varnostne službe, ki bi varovala premoženje in ljudi na raznih dogodkih in prireditvah. Menimo, da je to v našem mestu še kako potrebno. Prepričano smo, da vlada na to temo ne misli narediti čisto, zato bomo kot lokalna skupnost prepuščeni sami sebi. Glede na to, da imajo veliko večino, smo lahko ljudje zaskrbljeni z neod-

zivnostjo vlade za probleme, ki se vsak dan samo kopičijo in poglobljajo. Ljudje pričakujemo ukrepe, ki bodo dobri za vse, ne pa le za peščico.

V svetniški skupini SDS Kočevje se bomo vedno zavzemali za ljudi in za blaginjo mesta Kočevje. Zato vas tudi pozivamo, da nam svoje predloge in pobude posredujete na mail ali osebno v naši pisarni, in sicer vsak prvi ponedeljek v mesecu.

Luka Bubnjič

Prave vrednote in boljše življenje ljudi so prioritete gibanja svoboda

SVOBODA

Stranka Gibanje Svoboda je 26. januarja 2023 praznovala prvi rojstni dan. V enoletnem delovanju je dosegla številne pomembne mejnike in uspehe. Kot eno najpomembnejših vrednot je med ljudi povrnila medsebojno spoštovanje in dialog. Ker je enotna in povezana, bo še naprej premikala meje, da državljanke in državljani Slovenije dobimo državo, ki si jo zaslužimo. Ob vrednotah

pa so v središču pozornosti Gibanja Svoboda predvsem ljudje in kakovost njihovega življenja. Tem ciljem slediva tudi svetnika Gibanja Svoboda. Podpirava projekte, ki so za občanke in občane dobri in koristni. Donirala sva tudi v županov sklad, iz katerega so zbrani znesek razdelili ljudem v stiski.

Pozorno spremljiva pereče lokalne teme. V zadnjem času je najbolj aktualna seveda

umestitev podjetja Melamin na novo lokacijo. Ta tema je resnično potrebna temeljite obravnave, tako s stališča lokacije kot tudi obsega proizvodnje. Ne moremo mimo dejstva, da je Kočevska med najbolj naravno ohranjenimi predeli Slovenije in Srednje Evrope, hkrati pa je tudi kotlina, zaradi česar so lahko posledice ob nepravilnih odločitvah – tako za ljudi kot druga živa bitja – še hujše.

Glede na dejstvo, da je čisto in zdravo okolje ena od naših največjih vrednot, ki je žal v nekaterih predelih sveta več ne poznajo, je reakcija občank in občanov glede lokacije podjetja Melamin razumljiva. Dejstvo sicer je, da Kočevska potrebuje visoko perspektivna delovna mesta, vendar ne za ceno človeških življenj in uničevanja narave. Občinska svetnika Gibanja Svoboda zagovar-

java politiko, ki v ospredje postavlja ljudi. Verjameva, da bomo imeli vsi, ki bomo odločali o prihodnosti podjetja Melamin, celostne, zanesljive in resnične informacije, na podlagi katerih se bomo lahko pravilno odločili. Zavedava pa se tudi, da naša odločitev ne bo vplivala le na kakovost našega življenja, ampak tudi na naše bodoče rodove.

Renata Turk

8 x 3 + 6 =

30%

POPUSTA

na korekcijska stekla
za vse šolarje in dijake
v optiki Preskar **KOČEVJE!**

Trg zbora odposlancev 59
Tel. 059 342 913

Prejemnik 12. priznanja deklica s piščalko je Marko Pogačnik

Na osrednji prireditvi ob kulturnem prazniku v občini Kočevje je bilo 7. februarja podeljeno 12. priznanje deklica s piščalko, najvišje kulturno priznanje Občine Kočevje, poimenovano po skulpturi akademskega kiparja Staneta Jarma. Letošnji prejemnik priznanja je Marko Pogačnik, akademski kipar, mednarodno priznan umetnik in geomant.

Kot je v utemeljitvi zapisala strokovna žirija, je Marka Pogačnika za priznanje predlagala zaradi njegovega strokovno odličnega prispevka k prepoznavnosti Kočevske in uvrstitvi na 'seznam' litopunkturnih točk na svetovnem zemljevidu. Na Kočevskem je vodil več delavnic, njegovo delo, litopunkturni kamen, najdete na Ljubljanski cesti 5, na lokaciji Srednje šole Kočevje na zelenici med vrtcem in Rinžo pa energijski vzorec – mandale za srčni center Kočevja.

Utemeljitev podelitve priznanja Marko Pogačnik (1944, Kranj) je akademski kipar, ki se ukvarja z razširjenim poljem umetnosti, ki jo sam poimenuje 'tretja umetnost'. Njegov temeljni princip je, da razvija umetnost, dejavno na področju celostne ekologije, geomantije (holistična medicina za zdravje prostora in ljudi), družbenih gibanj in osebnega razvoja posameznika. Med letoma 1965 in 1971 je deloval kot ustanovni član gibanja in skupine OHO na področju konceptualne umetnosti, performansa in 'land-arta'. Skupaj z družino, člani skupine OHO in prijatelji je ustanovil kmetijsko in umetniško skupnost Družina v Šempasu. Namen skupnosti je bil razviti model ponovne povezave med človekom, bitji narave in Zemljo v celovito ekologijo.

Že več kot 40 let razvija delavnice in umetniške projekte, posvečene zdravju Zemlje in odkrivanju sakralnih razsežnosti krajev in mest. Sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja je razvil metodo zdravljenja, podobno akupunkturi,

Foto: Žiga Marin

ki jo je poimenoval litopunktura. Njen izraz so znamenja, imenovana 'kozmodrami', izklesana na kamnitih stebrih. Kompozicije litopunkturnih kamnov je postavil po Sloveniji in tudi drugod po svetu. Po letu 2004 je razvil koncept geopunkturnih krogov,

obsežnih kompozicij v kamnu, ki jih skupaj s sodelavkami in sodelavci iz mednarodne Skupine za umetnost VITAAA gradi na

nagrade, nagrade Prešernovega sklada in Jakopičeve nagrade. Leta 2016 mu je bil podeljen naziv UNESCOV umetnik za mir, z njim pa mandat prostovoljnega ambasadorja OZN.

Marko Pogačnik je s svojim delom prisoten na Kočevskem od leta 1997, ko je vodil delavnico Zdravljenje vitalno energijskih centrov v Kočevju. Leta 2002 je izvajal delavnico Večplastnost kočevskih gozdov v luči zemeljskih sprememb, katere namen je bil odstreti negativno kopreno nad Kočevsko zaradi zgodovinskih

Kočevja. Na Kočevskem so tako s pomočjo geomantije dekodirani posamezni krajinski prostori v njihovi večplastnosti in vseh njihovih razsežnostih: energijskih, čustvenih in duhovnih. Kočevsko pokrajino s kulturnimi in naravnimi znamenitostmi, širnimi gozdovi in neokrnjeno naravo dopolnjuje z inovativnim pogledom nevidnih razsežnosti prostora kot prostora močnih prvinskih sil, prostora rojevanja življenja, prepredenega z energijskimi centri, ki spodbujajo preobrazbo in prenavo. **N. S., K. G.**

raznih točkah po svetu kot obliko komunikacije z bitjem Zemlje. Svoje obsežno raziskovalno delo je predstavil v številnih knjigah v slovenskem in tujih jezikih.

Za svoje delo je prejel več državnih nagrad, od Bevkove

dogodkov ter obuditi moč kočevskih gozdov z delom na posebej ohranjenih krajih. Leta 2014 je v okviru festivala Urbane kulture vodil javno delavnico Pravzorci slovenskega prostora in bitja na temo geomantičnega raziskovanja

Tradicionalna prireditev Občine Kočevje ob slovenskem kulturnem prazniku je letos ponovno široko odprla vrata javnosti v dvorani Šeškovega doma. Postregla je s številnimi nastopajočimi v izvirnem kulturnem programu, poimenovanem V absolutu spočetja, avtorja akademskega kiparja mag. Marka Glavača. Na odru, ki je bil tokrat postavljen v sredini dvorane, se je zvrstilo deset umetniških točk, scena pa je bila povzeta po scenografskem osnutku dr. Milana Butine, ki mu je tudi posvečeno letošnje kulturno leto občine Kočevje. Slavnostni govorec na prireditvi je bil kočevski župan dr. Vladimir Prebilič z osrednjim sporočilom, da kultura ne razdvaja, temveč nas povezuje. Posnetek celotne prireditve si lahko ogledate na FB-strani Občine Kočevje.

Odpadke pravilno ločuj in poskrbi za čisto Kočevsko!

Čisto ločeno, čista vest.

Poskrbi, da naše Kočevsko ostane čisto in pravilno ločuj odpadke! Zapomni si: v rumene zabojnike sodi embalaža, v modre papir in karton, v rdeče organski odpadki, v zelene steklo ter v rjave zabojnike ostali odpadki. Več o pravilnem odlaganju odpadkov preberi na www.komunala-kocevje.si.

OBČINA KOČEVJE

Komunala Kočevje

Gozdarsko
društvo Medved

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje.

Bolečina v križu (2. del)

Za doseganje trajnih rezultatov odpravljanja bolečine v križu je pomembna pravilna in natančna izvedba vaj. Pomembno je, da pred izvedbo vsake ponovitve vaje aktiviramo globoke stabilizatorje. Aktivirati je treba mišice medeničnega dna in globoko trebušno mišico.

ke tako, da dvignete glavo in lopatice od podlage, z rokami pa drsite proti kolenom. Glava je v nevtralnem položaju, pogled je ob dvigu trupa usmerjen rahlo naprej.

4. vaja: Potisk roke v nogo
Ulezite se na hrbet in pokrčite

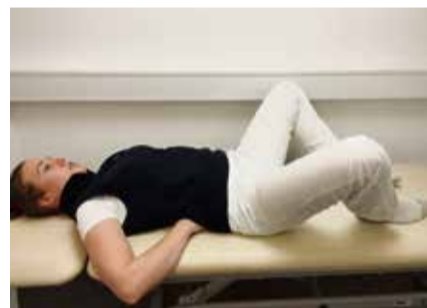
Raztezne vaje

Za izboljšanje fleksibilnosti sklepov in prožnosti mišic so pomembne tudi raztezne vaje. Težiti je treba k zagotovitvi enake prožnosti na obeh strani telesa, saj se s tem lahko zaščitite pred poškodbami. Da je učinek raztezanja optimalen, je mišico treba

žaju ne čutite raztega, lahko nogi povlečete k sebi.

Izvedite 3 serije po 5 do 10 ponovitev vsake vaje (z aktivacijo globokih stabilizatorjev). Vaje delajte po svojih zmognostih in do meje bolečine.

Vita Krese,
dipl. fiziot., pripravnica

1. vaja (osnovna): Aktivacija globokih stabilizatorjev
Ulezite se na hrbet in pokrčite kolena. Vdihnite skozi nos in nato skozi usta izdihnite, na koncu izdiha rahlo povlecite spodnji del trebuha proti hrbtenici. Pri tem je treba ohranjati hrbtenične krivine. Hkrati stisnite tudi mišice medeničnega dna.

2. vaja: Mali most
Ulezite se na hrbet in pokrčite kolena. Najprej aktivirajte stabilizatorje, kot navaja osnovna vaja, in dvignite medenico in hrbtenico od podlage do spodnjega roba lopatic. Medenica mora biti v nevtralnem položaju ves čas izvajanja vaje.

3. vaja: Trebušnjaki
Ulezite se na hrbet. Kolena pokrčite. Naredite trebušnja-

obe nogi, približajte desno roko levemu kolenu. Z roko pritisnite v koleno, zadržite pritisk nekaj sekund, nato postopoma popustite in vrnite roko in nogo v začetni položaj. Vajo izvajajte izmenično levo/desno.

5. vaja: Razpiranje kolen
Ulezite se na hrbet. Kolena so pokrčena. Vajo izvedite tako, da razprete obe kolena in jih vrnite v prvotni položaj. Kolena naj gredo navzven do točke, kjer še lahko vzdržujete medenico v nevtralnem položaju, ne da se ledvena krivina dvigne od podlage.

Vajo lahko otežite tako, da eno koleno ostane pokrčeno, drugo koleno pa gre v stran. Izvedba naj bo izmenična levo/desno, paziti je treba, da se ne dvigne nasprotna stran medeni-

raztezati 30 do 60 sekund.

1. raztezna vaja
Ulezite se na hrbet, pokrčite obe nogi. Eno nogo položite nad koleno druge (glej sliko). Nasprotno nogo dvignite in jo povlecite k sebi.

2. raztezna vaja
Ulezite se na hrbet, pokrčite nogi in ju prekrížajte. Če v tem polo-

GV SERVIS d.o.o., Reška cesta 21a, 1330 Kočevje

DELOVNI ČAS
8:00 - 16:00

KONTAKT SERVIS
041-532-666
podpora@vidrih.si
www.vidrih.si

Svetovanje pri nakupu nove opreme
Namestitev operacijskega sistema
Vzdrževanje programske in strojne opreme
Vzpostavitev domačega ali brezžičnega omrežja
Postavitev računalniškega omrežja na domu
Nastavitev in priklop omrežnih naprav
Namestitev gonilnikov
Odstranitev virusov, trojanskih konjev, spyware in adware
Čiščenje registra

Zalina zgodba

"Zdravje je na prvem mestu," mi med pogovorom pove Zala, osnovnošolka, ki ima za seboj težko izkušnjo. In čeprav mi v uvodu povedo, da so povsem običajna družina, njihova zgodba ni tako zelo običajna. Zala je namreč ena izmed junakov in junakinj 3. nadstropja. Ko sta starša Denis in Patricija Patafta septembra 2020 izvedela za diagnozo rakavega tumorja na možganih njune tedaj devetletne hčerke, se jima je v glavi odvil vrtiljak misli.

O prvem odzivu

"Groza, moja prva misel je bila, da so ji dnevi šteti," pove njena mati Patricija, oče Denis pa dodaja: "Takšno stvar težko dojameš. Zvečer, ko sem bil res utrujen, sem šel spat, kot da bi me nekdo z lopato po glavi. Ampak spal sem eno uro. Potem sem se zbudil in gledal v strop." Oporo je družina poiskala med Junaki 3. nadstropja, društvu staršev otrok, zdravljenih na hemato-onkološkem oddelku. "Zelo si pomagamo, se pogovarjamo in si izmenjujemo nasvete o tem, kako naprej po končanem zdravljenju. Brez njih ne vemo, kako bi našli stanovanje v Italiji za čas zdravljenja," povedo in dodajajo, da so na podlagi njihovih nasvetov začeli po zaključenem zdravljenju obiskovati tudi bioenergetika.

Zalin tumor, velik sedem centimetrov, je pritiskal na mesto, kjer je center za čustva. "Bilo je tako, kot da bi zamenjala osebnost. Ni si bila več podobna," opisuje težke trenutke boleznin njena mati. Prvi simptomi so bili podobni virozi, ki je trajala v nedogled, zdravniki pa so na začetku posumili tudi na celiakijo. Bolezen so spremljale nenehne bolečine v glavi in bruhanje, vsak najmanjši šum (kot je recimo klik računalniške miške, ki ga je slišala iz druge sobe) pa je Zali zvenel kot močan ropot, opišejo.

Zdravljenje v Italiji

Od postavljene diagnoze do operacije je minilo le nekaj dni, povesta starša, in pohvalita odzivnost zdravstva po tem, ko je bila diagnoza postavljena. Kmalu po odstranitvi tumorja so zdravljenje nadaljevali v italijanskem Trentu, kjer je center za protonsko terapijo. Gre za terapijo, ki učinkoviteje uničuje rakaste tumorje in manj prizadene zdravo tkivo. Zala je center obiskovala vsak delovni dan, sedem tednov zapored. V Italijo so bili napoteni zato, ker pri nas protoske terapije ni.

"Tam nimaš občutka, da si v bolnišnici," povedo in opišejo, da je medicinsko osebje zelo prijazno in otroke spravlja v dobro voljo. Čeprav veliko kadra ne govori (ali pa govori zelo slabo) angleško, najdejo skupni jezik. In če imajo na eni strani najsodobnejšo tehnologijo za zdravljenje onkoloških bolnikov, po drugi strani nimajo

digitalne tehtnice, višino pa merijo s knjigo, kot to počnejo številni doma.

Tumor je pustil nekaj posledic na očesnih živcih, Zalino stanje pa še vedno redno spremljajo. Najprej je morala vsake tri mesece hoditi na magnetno resonanco, zdaj na vsakih šest mesecev. Vsake pol leta obiše nevrologinjo in očesno

ljudje različno reagirajo na takšne teme. "Ne vedo, kako reagirati, kaj reči, težko se jim je pogovarjati o tem, zato se včasih raje izognejo in umaknejo," opišeta. A ne vsi, so tudi tisti, ki znajo prisluhniti. "O teh stvareh je treba govoriti. Nam je zelo pomagalo, ko smo prebrali kakšno zgodbo s srečnim koncem. Človek ima potem več upanja."

otročih od treh povečano tveganje za pozne posledice in sekundarne raka, kar pa ne vpliva na pričakovano življenjsko dobo. Večina jih nima težav s plodnostjo. Mit je tudi, da oboelim otrokom in mladostnikom ne smemo povedati, da so zboleli za rakom. Bolezni namreč ne moremo skriti pred otrokom, saj otrok zdravljenje lažje

Foto: Osebni arhiv družine Patafta

kliniko, čaka jo tudi prvi pregled pri endokrinologu. "Pokonci nas je držalo to, da smo videli, da hitro okreva, da ji gre dobro in da je spet postajala takšna, kot je bila včasih. Iz tega, da smo dobivali nazaj pravo Zalo, smo črpali optimizem. Ko smo videli, da ji gre super, smo bili super tudi mi," opišejo.

A priznavajo, da je težka preizkušnja pustila pečat. "Bolj se bojim zanjo, tudi ko gre za navaden prehlad ali ko vročina nekaj dni ne popusti," pove Patricija. Hkrati so se spremenile njihove prioritete. Na vprašanje, česa so se iz vsega tega naučili, Zala odgovori: "Zdravje je na prvem mestu." Vse druge stvari, kot so recimo ocene, so manj pomembne, kot so bile prej.

Pomen ozaveščanja

"To še vedno ostaja tabu tema," povesta Zalina starša in dodajata, da

Zato so bili pripravljene povedati tudi Zalino zgodbo.

15. februar je mednarodni dan boja proti otroškemu raku, simbol boja proti slednjemu pa je zlata pentlja. V Sloveniji za rakom letno zbolijo okoli 70 do 80 otrok, vsak teden pa raka na novo odkrijejo pri enem ali dveh slovenskih otrocih. Z zgodnjo diagnozo in optimalnim zdravljenjem pri nas ozdravi skoraj 80 % otrok z rakom. Otroški rak je ozdravljiv, a ponekod še vedno obstaja stigma, zato je ozaveščanje o tem zelo pomembno.

V razvitih državah približno tri četrtine otrok z rakom dočaka odraslo dobo. V zadnjih desetletjih je zdravljenje napredovalo in zajema kombinacijo različnih metod, kot so kemoterapija, obsevanja, imunoterapija, biološka zdravila in operacije. Po zdravljenju se večina ponovno vključi v normalno življenje. Statistično je pri dveh

sprejme, če mu podamo starosti primerne informacije.

Tako kot Patricija in Denis Patafta se tudi številni drugi starši otrok, ki se soočajo s podobnimi življenjskimi preizkušnjami, obračajo na društvo Junaki 3. nadstropja. Gre za neprofitno društvo, ki je s pomočjo donatorjev in članov izvedlo številne akcije in tako pomagalo junakom. Med drugim so izvedli nakup bioimpedančne tehtnice za hemato-onkološki oddelk ter zbrali 1200 otroških in 1000 odraslih zaščitnih mask ter 50 litrov razkužil, ko jih zaradi izrednih razmer ob izbruhu koronavirusa ni bilo mogoče kupiti, in jih podarili junakom. Tudi nekdanji predsednik Borut Pahor bo izkupiček prodaje njegove kultne 'katrce' namenil Junakom 3. nadstropja in Inštitutu zlata pentljica. Z dobrodelno dražbo je zbral 60.000 evrov. **Neja Jerebičnik**

V iskanju sorodne duše prek spleta

Danes (skoraj) za vsako stvar obstaja aplikacija. Vse informacije tega sveta imamo nenehno na dlani, prek telefona lahko v vsakem trenutku dostopamo do banke. Posledično tudi na drugih področjih težimo k instantnim oziroma hitrim rešitvam - tudi pri iskanju partnerja. Podrsaj desno, če ti je nekdo všeč, in levo, če ne. To je v splošnem *modus operandi* aplikacije Tinder. Gre za aplikacijo, ki je namenjena spoznavanju novih ljudi in iskanju potencialnega partnerja.

Kako je moderni človek odkril ljubezen

V času predmodernih družb so se partnerstva sklepala na temelju ekonomskih okoliščin, ne pa na podlagi medsebojne privlačnosti. Odnosi so bili zavezujoči, vloge med spoloma jasno določene, spolnost pa je spadala med štiri stene in bila tema, o kateri se ne govori. Tudi sicer pa je bila spolnost namenjena zgolj reprodukciji. Vloga zakonske zveze se je spremenila v 19. stoletju. Prvič se je pojavil element romantične ljubezni, dom pa je postajal okolje, v katerem so posamezniki lahko pričakovali čustveno podporo. Z modernizacijo je bila v središču zakonske zveze ljubezen. Sčasoma se je spolnost ločila od reprodukcije in prišlo je do seksualne revolucije, ki je poleg ženske avtonomije temeljila tudi na vzponu homoseksualnosti.

Intimni odnosi so se skozi čas spreminjali, tako pa je nastala tudi nova oblika odnosov – sociolog Anthony Giddens jih je v delu *Preobrazba intimnosti* poimenoval čisti odnosi. Gre za sodobno razmerje, v katero dve osebi stopita zaradi tistega, kar lahko vsaka oseba dobi iz razmerja, traja pa tako dolgo, dokler je zadovoljujoče za obe strani. Ta sociolog to sicer vidi kot osvobajajoče, saj lahko posameznik svobodno išče zadovoljstvo drugje, če ga v trenutnem razmerju ne najde.

A Zygmunt Bauman, prav tako sociolog, je takšno razmerje dojemal kot omejitve ljubezni, kot 'naučeno nesposobnost ljubiti'. To, da lahko odnos traja, dokler si ena oseba ne premisli – to puščanje odprtih vrat po njegovem vnaša v razmerja stalno negotovost. In ko nastopi negotovost, pogosto nastopi poskus ugajanja ali, nasprotno, nadzorovanja, po Baumanu pa je oboje lahko za razmerje uničujoče. Njegov pogled na ljubezen je bolj tradicionalen. Ljubezen je za Baumana izbira oziroma obljuba, za katero stojimo v dobrem in slabem, je zvestoba drugemu bitju. Težave v razmerju pa je mogoče s trudom obeh odpraviti. Trdi tudi, da se je ljubezni in odnosov nemogoče učiti oziroma naučiti.

Kako je splet spremenil zmenke

Uporaba spleta za spoznavanje partnerjev se je razširila v 90. letih,

a prvi poskusi iskanja partnerja na osnovi informacij iz vprašalnikov so potekali že v 60. letih. Leta 1995 je začela delovati spletna stran match.com, kar lahko velja za začetek

deliti. Na podlagi teh informacij se torej odloča, ali mu je to, kar vidi, všeč. Nato podrsa levo ali desno. Če sta si dve osebi všeč, algoritem to zazna in dobimo ujemanje

izbiri partnerja manjša. Lažje je vzpostaviti prvi stik, na neki način pa se prva faza spoznavanja s tem preskoči. 'Ponudba' je v takšnem 'katalogu ljudi' večja, ranljivost

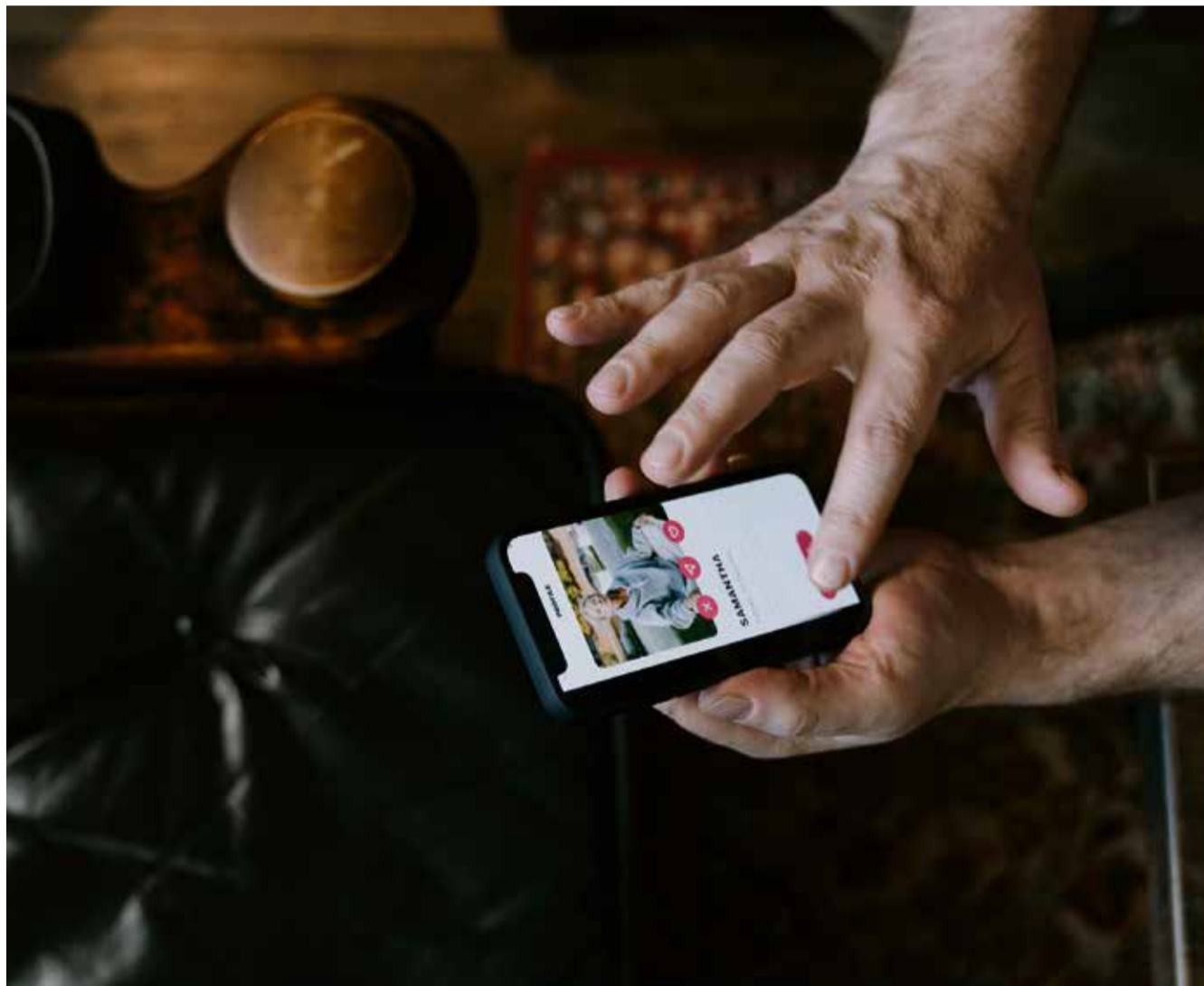

Foto: Pexels.com

prve generacije spletnih zmenkov. Takrat je še vse potekalo brez algoritmov. Spletno spoznavanje so najprej uporabljale manjšine, na primer istospolno usmerjeni, saj je bilo to bistveno lažje kot v resničnem življenju. Pozneje so temu trendu sledili tudi drugi. Do leta 1999 je ena od 20 samskih oseb v ZDA že poskušala poiskati partnerja prek spleta, to število pa iz leta v leto narašča. Hkrati gre tudi za izjemno donosen posel, saj so spletni zmenki postali ena največjih kategorij plačljivih vsebin na spletu.

Kako deluje Tinder, ena izmed najbolj priljubljenih in razširjenih aplikacij za spoznavanje ljudi in potencialnih partnerjev prek spleta? Uporabnik ima pred seboj le fotografije moških ali žensk (oziroma obeh spolov, odvisno od preferenc), kratek opis, če je ta na voljo, lokacijo drugega, seznam skupnih interesov in še nekaj informacij, ki jih drugi uporabnik želi

(ang. *match*). Šele potem se odpre možnost klepeta. Za tiste, ki so pripravljeni plačati, pa ima aplikacija še dodatne zmožnosti – uporabnik recimo lahko vidi, katerim uporabnikom je všeč. Od lansiranja je Tinder zabeležil že 30 milijard ujemanj. Neposredni prihodki Tintera so v lanskem letu znašali 1,79 milijarde dolarjev, kar je devet odstotkov več kot leto prej. V minulem letu je število plačljivih naročnikov doseglo 10,9 milijarde, kar je deset odstotkov več kot leto prej. Tinder sicer spada pod okrilje podjetja Match, ki je plasiralo tudi druge aplikacije za zmenke – Hinge, OkCupid in Match.com.

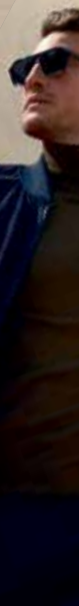
Danes živimo hitrejši tempo življenja, delavniki so ponekod daljši, posledično pa primanjkuje časa za druge stvari, kot je na primer spoznavanje novih oseb. Številni zato uporabljajo lažji način spoznavanja novih ljudi – torej prek spleta. S tem sta tveganje in negotovost pri

ob zavrnitvi pa manjša. Kot je zapisal Bauman, posameznik ima na internetu lahko razmerje, ne da bi se bal posledic resničnega življenja. A s tem, ko posameznik ne vlaga več veliko časa v spoznavanje, se zmanjšajo tudi zahteve po pogajanju in obvezi. Kar postavi nove standarde racionalne izbire intimnega partnerja. Pa vendar, kot sovпада z instant družbo, so odločitve na spletnih aplikacijah, kot je Tinder, hipne in impulzivne, ne vključujejo veliko razmišljanja in so na neki način avtomatizirane. In najverjetneje bi posameznike, ki na aplikaciji morda delujejo zanimivo, ob prvem srečanju v živo hitro zavrnili. Ljudje se namreč poleg videza zaljublujemo tudi na podlagi vonja, kretenj in drugih tako fizičnih kot bioloških lastnosti, ugotavlja antropologinja Helen Fisher. V vse to pa prek podrsavanja levo ali desno nimamo vpogleda.

Neja Jerebičnik

NOVI RENAULT AUSTRAL

že za
190 € /mesec*
fiksna obrestna mera*
8 let jamstva**
dobava takoj

*Mesečni obrok velja za model Renault AUSTRAL eQuilibre mild hybrid 140 in začetno ceno 27.900 €. Navedena začetna cena je priporočena maloprodajna cena (MPC) in je neobvezujoča ter že vključuje 22-odstotni DDV in DMV. Informativni izračun mesečnega obroka je narejen na dan 22.12.2022 za skupni znesek kredita v višini 5.167,75 €, za dobo odplačila 48 mesecev in upošteva nespremenljivo obrestno mero 5,99% ter polog v višini 8.977,55 €. EOM je 6,93% in se lahko spremeni, če se spremeni katerikoli element v izračunu. Kreditojemalec vrne kredit v 48 mesečnih obrokih v višini 190 € in z zadnjim povišanim obrokom v višini 13.754,70 €. Skupna finančna obveznost, ki jo mora odplačati kreditojemalec, brez vštetege vplačanega pologa, znaša 23.298,31 €, od tega znašata zavarovalna premija 224,61 € in strošek odobritve kredita 199,00 €. Fleksi akcija je pogojena s sklenitvijo obveznega in osnovnega kasko zavarovanja vozila za celotno dobo financiranja pri eni izmed slovenskih zavarovalnic. Kupec lahko ob koncu financiranja izkoristi možnost prodaje vozila koncesionarju, ki mu je prodal vozilo, po vnaprej določenih pogojih. Ponudba velja ob nakupu vozila z Renault Financial Services. **V obdobju 2 let od nakupa vozila velja tovarniška garancija. Po preteku tovarniške garancije sledi 3 leta podaljšane jamstva Renault oz. 100.000 km, kar koli se zgodi prej, ter nato dodatna 3 leta podaljšane jamstva Real Garant oziroma 150.000 km, kar koli se zgodi prej. Kupec prejme dodatna 3 leta podaljšane jamstva Real Garant samo ob nakupu vozila z Renault Financial Services. Poraba pri mešanem ciklu: 4,6-6,6 l/100 km. Emisije CO₂: 104-148 g/km. Emisijska stopnja: EURO6DFULL. Emisija NO_x: 0,0184-0,0495 g/km. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa in emisij v PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Pridržujemo si pravico do napak. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Slika je simbolična. GA Adriatic d. o. o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča

renault.si

TPV AVTO

07 39 18 114

DACIA

PREPROSTO VSE

NOVI DACIA SANDERO STEPWAY ECO-G BENCIN + LPG

5 let jamstva*
15% prihranka pri nakupu do
2.000 litrov LPG goriva s Petrol Klub kartico**

*V obdobju 3 let od nakupa vozila velja tovarniška garancija. Po preteku tovarniške garancije za 4. in 5. leto sledi 2 leti podaljšane jamstva Dacia oz. 100.000 km, kar koli se zgodi prej. **Vsak fizični kupec vozila Dacia ECO-G s tovarniško vgrajenim pogonom na plin je upravičen do 15% popusta za nakup do 2.000 litrov utekočinjenega naftnega plina (LPG) s Petrol Klub kartico. Poraba pri mešanem ciklu: 5,6-7,4 l/100km. Emisije CO₂: 127-131 g/km. Emisijska stopnja: EURO-6DFULL. Emisije NO_x: 0,0248 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Pridržujemo si pravico do napak. Slika je simbolična. GA Adriatic d. o. o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Dacia priporoča

   DACIA.SI

TPV AVTO

07 39 18 114

Plenjenje prostora

Vsako živo bitje že od samega spočetja pleni prostor. Najprej prostor v materinem telesu, potem pa postaja obseg tega prostora čedalje večji. Družinski prostor, naravni prostor, prostor vsakršnih okolij. Sodobno človeštvo pleni prostor tudi zunaj zemeljske oble in mu v svojem pohlepu ni nikoli dovolj. Slikar na neki način pleni likovni prostor. Človeške figure, zarodki, živali in objekti plenijo prosto nedefinirane imaginarne likovne površine. Prostori podzavesti, prostori sanj in (s)prehajanja med rojstvom in smrtjo ter prisotnostjo in odsotnostjo. O vsem tem v svojem slikarstvu (pa tudi poeziji in prozi) razmišlja slikar Zdenko Huzjan.

Zdenko Huzjan je slikar, grafik, kipar, pesnik in pisatelj. Umetnik v najširšem pomenu besede. Je strogo discipliniran in vztrajen ustvarjalec, ki je v svojem ateljeju prisoten dnevno. O tem nedvomno priča njegov ogromni ustvarjalni opus. S svojimi likovnimi deli zasleduje tisto smer modernizma, ki se osredotoča predvsem na človeško figuro in stanje duha. V svoje slike vstopa s spontano gesto, kjer v navideznem brezprostorju niza sledi lastne podzavesti in ustvarja prostore spomina.

Huzjanova bitja prikazujejo različne podobe, za katere se večinoma zdi, da niso tuzemske. Pojavljajo se glavonožci, kakršne rišejo otroci pri treh letih, lobanje, mumificirane podobe, lebdeče človeške silhuete, ki so večinoma brez udov. Huzjanove podobe niso ne žive ne mrtve. Podobe bitij se s sklonjenimi glavami zapirajo sama vase. V negotovosti in stiski se glava skloni in iz zunanjega sveta obrne k sebi. Pod težo misli se glava upogne v varno zavetje. S tem nakazuje prepletanje rojstva in smrti ter idejo, da je že življenje samo krog.

Miklavž Komelj je ob razstavi v Galeriji Equrna leta 2019 o Huzjanovih slikah zapisal, da so njegova novejša dela "zelo drugačna kot njegove slike izpred 30 let, a vse, kar se je zgodilo med njimi, se je zgodilo s skoraj neopaznimi prehodi, zelo organsko, kot se v času dogajajo spremembe na živem bitju". Tudi njegova dela so živa, vseskozi prisotna in vedno v nastajanju. Dela, razstavljen v Likovnem salonu Kočevje, so le drobec in res skrajno ozek izbor njegovega ustvarjalnega opusa, ki nastaja že več desetletij.

Ustvarjanje slikarja, čigar rojstno okolje je Prekmurje, je močno zaznamovano z dogodki iz otroštva, h katerim se vedno znova vrača in jih kot sanje ali podobe iz podzavesti odslikava na platna. Izraznost Zdenka Huzjana je osredotočena predvsem na bitja, ki so človeku toliko podobna, kot se od njega razlikujejo. V svojih delih obravnava teme obstoja, bivanja in poudarja tudi eksistencialno stisko. S slikarskih površin prihajajo skoraj lebdeče podobe kot spomin iz preteklosti ali opomniki na minljivost. Vendar njegova dela niso pri-

Likovni salon Kočevje z razstavo Zdenka Huzjana, januar 2023
Foto: PMK Kočevje

Zdenko Huzjan. Plenjenje prostora v Likovnem salonu Kočevje, januar 2023
Foto: PMK Kočevje

Zdenko Huzjan. Plenjenje prostora v Likovnem salonu Kočevje, januar 2023
Foto: PMK Kočevje

Odprtje razstave Zdenko Huzjan. Plenjenje prostora, 2. december 2022
Foto: PMK Kočevje

kaz brezupa. Še posebej na platnih, razstavljenih v Kočevju, s koloritom, ki mehko prehaja od rdeče, oranžne, oker do skoraj bele, v gledalcu vzbudijo občutek toplote

in upanja. Podobe, kot bi prihajale iz globin k svetlobi. Z mehko prehodov Zdenko Huzjan doseže, da podobe delujejo breztežnostno in s tem ustvarjajo brezčasje.

Iz del s svetlobo ožarjenih (brez) prostorov veje spokojnost in pomirjenost s strahovi. Slikarske površine so zaznamovane s tišino sprejemanja. Sprejemanja lastne minljivosti.

Zdenko Huzjan o razmišljanjih in občutjih, ki jih večinoma izraža na slikah, tudi piše. Ena takih (avtobiografskih) pripovedi je Mušji ples. Njegova ljubezen do poezije in jezika (tako slovenskega kot tujih jezikov, v katerih išče različne pomene) pa se kaže tudi v poetičnih naslovihi, s katerimi zaznamuje likovna dela. Tu prepleta igre besed in besednih zvez. Tu se kaže njegova poetika in take so tudi njegove slike. Poetične. Z vsjo globino kontemplativnega, razmišljujočega umetnika.

Zdenko Huzjan (1948) je leta 1972 diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri profesorju Gabrijelu Stupici, nato pa je pri profesorju Janezu Berniku obiskoval slikarsko specialko, ki jo je zaključil leta 1974. Univerza v Ljubljani mu je leta 1988 podelila profesorski naziv in ga še isto leto izvolila za docenta. Leta 1997 je postal redni profesor za risanje in slikanje. Od leta 1997 je bil redni profesor za risanje in slikanje na oddelku likovne pedagogike Pedagoške fakultete v Ljubljani.

Njegova likovna dela so v zbirkah nacionalnih muzejev in galerij. Živi in dela v Ljubljani.

Nadja Kovačič,
Pokrajinski muzej Kočevje

Vrtec na rudniku – Trdnjava 7

Prvi otroški vrtec pri kočevskem premogovniku je ustanovilo nemško šolsko društvo Deutscher Schulverein. V časopisu Gottscheer Bote so 19. novembra 1911 poročali, da ima društvo na cesti proti Šalki vasi pri premogovniku precej lično zgradbo za nemški vrtec. Za gradnjo, s katero so bili zelo zadovoljni, je bil zadolžen mojster Roman Treo iz Ljubljane. Stroški so znašali 12.000 kron.

Naveden vrtec je deloval do leta 1918. Takrat je poslopje postalo last socialnega skrbstva, ki je vrtec vzdrževalo do leta 1922, pozneje pa je bilo namenjeno za dečji dom. V oktobru 1927 je uprava premogovnika preuredila poslopje št. 228 na premogovniku in ga namenilo prosvetni upravi za nastanitev otroškega vrtca. Uprava premogovnika je poslopje vzdrževala na svoje stroške, dobavljala kurivo, razsvetljavo in 'služiteljico' za otroški vrtec.

Po drugi svetovni vojni so 10. oktobra 1951 na rudniku odprli

Otroci z vzgojiteljicami pred stavbo otroškega vrtca, kjer je bil tudi majhen bazen, okoli leta 1960.

Foto: Zasebna last

vrtec Mlada rast. Finančno ga je podprl Svet za prosveto in kulturo Okraja Kočevje, veliko pa so naredili tudi z udarniškim delom. Za upravnico vrtca je bila imenovana Justina Sovre. Malico so otroci

najprej nosili od doma, nato pa so si pri pripravi malic pomagali tudi s paketi mednarodne pomoči, tako imenovanimi paketi UNRRA, ki so vsebovali mleko in jajca v prahu, sir, marmelado in maslo ali mar-

garino. Moko iz teh paketov so oddajali v trgovino in v zameno dobili kruh. Za slabše oblečene otroke je upraviteljica vrtca priskrbela oblačila prek Rdečega križa.

Starši so za vrtec plačevali minimalni mesečni prispevek, nekateri otroci so bili v vrtcu zastoj. Vrtec je bil dobro opremljen z igračami in igrali (tobogan, vrtiljak, bazen, peskovnik). Imeli so gramofon in radio ter za tisti čas bogato knjižnico. Veliko razumevanja za vzgojno dejavnost predšolskih otrok je imela uprava rudnika, ki je vrtec tudi finančno vzdrževala (nabavljali so igrače, oblačila, blago, igrala in vzgojne pripomočke, poleg tega je rudnik oskrboval vrtec z elektriko in kurjavo – premogom). Med letoma 1959 in

1962 je vrtec deloval tudi v Šalki vasi v nekdanjem mladinskem domu. Vrtec Mlada rast je deloval do leta 1967, ko je bil zaradi premajhnega števila otrok zaprt.

Vesna Jerbič Perko,
Pokrajinski muzej Kočevje

INTERSOCKS

OUTLET

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA

crocs™ & SOCKS

sreda, od 16h – 19h | petek, od 10h – 19h

Intersocks | Reška cesta 29, 1330 Kočevje

Kočevsko na sejmu Alpe Adria

Destinacija Kočevsko se je letos februarja ponovno predstavljala na mednarodnem sejmu Alpe-Adria, ki je med 15. in 18. februarjem potekal na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Letošnja že 33. edicija mednarodnega sejma Alpe-Adria je bila posvečena predvsem promociji zelenega in aktivnega turizma ter kampinga in karavaninga, sejem pa je kot običajno spremljal tudi bogat spremljevalni program.

Destinacija Kočevsko je na svoji stojnici v Marmorni dvorani pod skupno blagovno znamko Kočevsko – Skrivnostni gozd Slovenije predstavljala bogato ponudbo trajnostnih in aktivnih doživetij. Na stojnici so se nam pridružili tudi predstavniki občin Kostel in Osilnica, ki so poleg Kočevja še del destinacije Kočevsko. Edinstvena prednost naše destinacije je izobilje neokrnjene in zelene narave, ki obiskovalcem ponuja številne

Kočevsko na sejmu Alpe Adria. Foto: arhiv Zavoda Kočevsko

možnosti za aktivno preživljanje prostega časa in brezskrbno počitnikovanje. Obiskovalce naše stojnice je tudi letos toplo pozdravila in navdušila naša maskota – medved Berti.

Z udeležbo na sejmu smo tako številnim domačim in tujim obiskovalcem uspešno predstavili vedno bolj pestro ponudbo adrenalinskih aktivnosti in trajnostnih doživetij na Kočevskem.

Nadija Kolmanič

Kočevsko Outdoor Festival – tekaško druženje in zabava

Že več kot 400 prijavljenih tekačev na letošnjo izvedbo dogodka Kočevsko Outdoor Festival, ki bo potekal med 2. in 4. junijem, nam da slutiti, da bo tudi letos na samem dogodku zelo pestro. Čeprav glavino tekačev predstavljajo domači, slovenski tekači, pa kljub temu lahko na listi naštejemo prijave že iz kar 15 različnih držav sveta, ki se bodo podali na 10-, 15-, 30- in 60-kilometrsko razdalje po neokrnjeni naravi kočevskih gozdov.

Krajši 10- in 15-kilometrski trasi sta posebej prilagojeni za začetnike. Kaj to sploh pomeni? Že pri snovanju trase so organizatorji imeli v mislih, da najdejo takšno, ki poteka po prijetnih gozdnih in travniških poteh, vendar da ob tem nima daljših vzponov oziroma bolj zahtevnih terenov. Poleg tega pa so zelo raztegnili tudi limite, kar pomeni, da imate za 10-kilometrsko traso na voljo kar triurni limit in

Najdaljša trasa poteka po Reški pešpoti, ki vsako leto gosti tudi vzdržljivostni pohod Po medvedovih stopinjah. Foto: Matevž Maček

za 15-kilometrsko pa peturni limit. Tako lahko obe razdalji premagate tudi v prijetni kombinaciji teka in hoje.

Trasi v dolžini 30 in 60 kilometrov pa sta odlični izzivi tudi za izkušene tekače in večinoma pote-

kata po dobro znani Roški pešpoti, ki je sloves pridobila predvsem z dogodkom Po medvedovih stopinjah. Udeleženci lahko tako na obeh trasah pričakujete pravi pridih divjine ter prekrasnih gozdnih stezic.

Tek je še posebej zabaven v dobri družbi, zato organizatorji letos uvajajo novost – tek v parih. Tek v parih se lahko udeležite na vseh razdaljah, na voljo pa so vam tri kategorije – ženski, moški in mešani pari.

Kako bo potekal tek v parih? Oba tekača oziroma tekačici morata premagati celotno razdaljo skupaj ter skupaj priti v cilj. Saj veste, v dobri družbi je vse lažje.

Ekipa organizatorjev dogodka Kočevsko Outdoor Festival že nestršno odšteva mesece in dneve do izvedbe ter se hkrati vsak dan trudi, da bo vse pripravljeno za nepozabno tekaško doživetje ter da bo tek spremljal tudi bogat spremljevalni program s koncerti, festivalom piva, programom za otroke in še marsikatero zanimivostjo.

Mi že komaj čakamo! Se vidimo junija pri Kočevskem jezeru.

Luka Hren

TIC Železniška postaja Kočevje z novim delovnim časom

S 1. februarjem 2023 se je spremenil delovni čas TIC-a Železniška postaja Kočevje in potniške blagajne Kočevje.

Delovni čas je zdaj naslednji: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 5.30 do 11.00 ter od 16.00 do 18.00; sreda od 5.30 do 11.00 ter sobota od 8.30 do 13.00.

Tako kot v preostalih točkah TIC destinacije Kočevsko lahko obiskovalci tukaj poiščejo prilagojena priporočila glede izbire nastanitve in doživetij pri nas, prevzamejo brezplačne prospekte ali številne druge turistične in informativne materiale ter kupijo darila in spominke.

TIC Železniška postaja Kočevje od februarja obratuje po spremenjenem delovnem času. Foto: arhiv Zavoda Kočevsko

Na potniški blagajni v TIC-u lahko potniki kupijo vozovnice za

vlak, vozovnice IJPP, ki jih lahko uporabljajo za prevoz z vlakom

in medkrajevnim avtobusom, ter vozovnice za mednarodni promet. Pri nakupu vozovnic lahko potniki koristijo tudi številne ugodnosti, kot je npr. popust za mlade od 12. do 26. leta, vikend popust, družinski popust, popust za skupine idr. Na potniški blagajni si lahko upokojenci uredijo oz. izdelajo tudi brezplačne celoletne vozovnice.

Vse dodatne informacije o vozovnicah ali ponudbi TIC Železniške postaje Kočevje lahko dobite tudi s klicem na 031 617 700 ali prek elektronske pošte: tic.zelezniska@kocevsko.com.

Nadija Kolmanič

 SEAT

Preпусти
se ji.

SEAT
Arona

Že od 18.799 €¹

Kasko za 1 €/meseč²

Bon za zimske pnevmatike³

Porsche Slovenija d.o.o., Bravničarjeva 5, 1000 Ljubljana.

Povprečna poraba goriva 5,9 – 5,3 l/100 km, povprečne emisije CO₂ 135 – 120 g/km, Emisijska stopnja: EURO 6 DG. Emisije NOx: 0,0431 – 0,0215 g/km. Emisije trdnih delcev: 0,00030 – 0,00009 g/km. Število delcev: 0,00114 x 10¹¹ – 0,00003 x 10¹¹. Emisije onesnaževal zunanjskega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.^{1,2,3} Več na www.seat.si in www.porscheleasing.com.

Vabljeni v salon vozil JORAS CENTER.

joras-center.si

DO PREGLEDA IN NOVIH OČAL STROKOVNO, HITRO IN UGODNO
PREGLED VIDA BREZ ČAKALNIH VRST

 MEDICINSKI CENTER
Pušnik Novljan
OKULISTIKA, OPTIKA, ZOROZDRAVSTVO

 BON
ZA
PREGLED VIDA IN OČI

(brez čakalnih vrst)

OČESNA AMBULANTA IN OPTIKA PUŠNIK NOVLJAN

Kolodvorska cesta 6, KOČEVJE NAROČI SE: 01 893 14 86

www.pusnik-novljan.si

 BON
40,00 €
ZA NAKUP NOVIH OČAL
Z DIOPTRIJO

(bon lahko unovčite ob nakupu novih očal v vrednosti nad 200,00 €)

Kultura grajenega

Mesecu, ki ga zaznamuje kulturni praznik, je ravno pravi, da se vprašamo o kulturi grajenega v našem prostoru. Arhitektura je prostorski zaznamek časa ideoloških, ekonomskih in kulturnih razmer, identitete in volje pustiti sled zdajšnjosti. Kultura gradnje je del kulturnih politik.

Koliko je še kulture v našem prostoru? Danes teptamo vse, kar je še naravnega, moteča so drevesa, nadležna je trava, hkrati pa se spopadamo z epidemijo nadstreškov, prizidkov, ograj, betona in asfalta. Tudi pri objektih širšega vsebinskega in prostorskega pomena je vodilo čim večji dobiček. Gradnja je instrumentalizirana, neoliberalna. Velike betonske kocke, obložene s stiroporom, brez obzira in izvirne misli ter brez družbeno odgovorne ambicije. Čudim se, koliko so naši predniki ustvarili z mnogo manj tehnologije, izborom lokalnih materialov in največkrat manjšimi finančnimi sredstvi. V grajenem se prepozna ustvarjalnost, smiselnost funkcije in oblike, obzir do širšega prostora, skratka preprosta lepota.

Še pred nekaj desetletji je arhitektura gradila s posvečenim ciljem, mislila na sodobnost in spoštovala preteklost.

Eden najodličnejših primerov ne le za Kočevje, ampak v širšem slovenskem prostoru, je zgradba Nove Ljubljanske banke v Kočevju. Arhitekt te drzne rešitve je prof. Miloš Bonča, ki spada v izbrani razred svoje generacije, tj. druge polovice 20. stoletja. Je nagrajenec Prešernovega sklada kot avtor ikone slovenske moderne arhitekture, tj. Trgovska hiša v Šiški, in redni profesor na ljubljanski fakulteti za arhitekturo. Stavba (takrat) Ljubljanske banke v Kočevju se je gradila v drugi polovici sedemdesetih let.

Arhitekt Bonča je pri kočevskem projektu spoštljivo prisluhnil kontekstu obstoječega stavbnega tkiva, tako volumensko kot oblikovno, in

Toga občestna fasada na sodoben način nadaljuje strnjen niz obstoječe pozidave.

Viden skelet jeklene konstrukcije kot pristna arhitekturna govorica, ki se z 'visečimi' vrtovi odpira k zelenju in soncu. • Foto: Mateja Dekleva

ga z novogradnjo nadgradil v naprednem duhu časa. Zasnova stavbe je kovinski skelet. Jeklene traverze se v notranjosti kot na vzhodni in južni zunanji fasadi iskreno razkazujejo kot pristna arhitekturna

govorica. Na zahodno fasado ob glavni cesti je obesil industrijsko prefabricirane betonske elemente, ki na izviren način nadaljujejo togi niz tradicionalnih strjenih obstoječih fasad. Z ritmom steklenih od-

prtin je integriral vizualen učinek v kontekst mestne ulične podobe. Po betonskih stenah, mogočnem 'zalomljenem' betonskem dimniku in zidu na južni strani, ki zakriva servisne prostore (garaže, zaklonišče), se je vzpenjala vičeva divja trta, ki je pletla čipko finih vejic pozimi in poleti zeleno, jeseni pa zlato škrlatno tkanino. Fasada vzhodne strani pa kaže povsem drugo podobo. Razgibanost terasasto spuščajočih se nivojev in velika korita z bujnim zelenjem, ki spominjajo na viseče vrtove. Hiša se na tej strani odpira proti reki in zelenju. Pisarniški prostori se z velikimi steklenimi površinami razkošno odpirajo na ven. Zaposlenim se tako ponuja humano delovno okolje. Arhitekt je z občutkom prisluhnil, izpostavil in izkoristil vse vrline danega prostora. Poleg tega je Bonča razumel tako fizično kot simbolno poslanstvo arhitekture. Stavba NLB v Kočevju je kot banka simbol moči in zaupanja. Na zunaj proti cesti je za merilo našega mesta prav mogočna trdna palača. Hkrati pa je navznoter s skeletno konstrukcijo omogočil trajno funkcionalnost v smislu prilagajanja vsebinskim potrebam in spremembam skozi čas. Na ustvarjalni način in pogumno je integriral moderno v obstoječe grajeno tkivo.

V Kočevju je to najodličnejši primer moderne arhitekture iz druge polovice 20. stoletja. Stavba je uvrščena v katalog najpomembnejših slovenskih arhitekturnih stvaritev. Je izraz ambicij in zavesti, da je dobra arhitektura dediščina bodočim rodovom.

Mateja Dekleva

Sarine dobrote - Dobrote za dušo

- 🍪 Sarini štrudlji (jabolčni, borovničev, skutin)
- 🍪 Kremšnite 🍪 Kočevske bombice 🍪 Šamrole
- 🍪 Potice 🍪 Gibanica 🍪 Več vrst piškotov 🍪 Breskvice
- 🍪 Torte 🍪 Princes krofi 🍪 Ježki 🍪 Popcakes-i

SARA OSTERMAN S.P.
Trg Zbora Odposlancev 59
1330 Kočevje

☎ 041 991 158
✉ sara@sarinedobrote.si
🏠 www.sarinedobrote.si
📘 fb.com/sarinedobrote

DELOVNI ČAS

PON - PET 9.00 - 17.00
SOB 9.00 - 13.00

Lokalno. Domače. Slovensko

Smer srca

Knjižnica Kočevje je v sodelovanju z založbo KUD Sodobnost International predstavila ilustrirane pripovedke za vse generacije Smer srca (2022). Ob pogovoru z avtorico knjige Lelo B. Njatin, ki sem ga moderirala Pia Marincelj Bregar, smo podrobneje spoznali avtoričino razmišljanje in ozadje, ki je vplivalo na nastanek pripovedke Smer srca ter njeno povezavo z deklico s piščalko.

V pripovedki spoznamo zgodbo ribice iz akvarija, ki se nenadoma znajde v mestnem vodnjaku. Šele ko ribica izkusi prostornost vodnjaka, uvidi, kako nesvobodna je bila prej. Zave se, da v vodnjaku še vedno nima toliko svobode, kot bi je imela v morju. "Trg, na katerem imam atelje v Kočevju, se je nekoč imenoval Trg svobode. Nekega dne sem pomislila, kako utehe polno je dejstvo, če stanuješ na trgu, ki s svojim imenom zagotavlja, da je področje svobode. Ali je res dovolj to, da si tam, da si svoboden?" nam je avtorica zaupala o vzvodih za poglobljeno razmišljanje o svobodi. Kip Deklice s piščalko ribici ponuja uteho ter jo sooča z novimi spoznanji. Tudi svoboda ima svojo ceno in brez hrane ribica skoraj umre. Iz globokih sanj, v katerih sreča Ribo vseh rib, jo reši deček Samo, ki ji pozneje tudi omogoči lepše življenje. "V vodnjak z Deklico s piščalko so dejansko večkrat naselili zlate ribice. Ven-

dar ribica v besedilu pripovedke ni zlata ribica. Ilustratorica Tina Dobrajc ni vedela, da so bile v vodnjaku v Kočevju zlate ribice. Sama se je odločila, da bo narisala zlato ribico. Morda zato, ker v nekem trenutku v zgodbi Samo od ribice zahteva, da mu izpolni željo. Čeprav v mitološko-literarni tradiciji ni nujno zlata ribica tista, ki izpolnjuje želje. Zelo mi je všeč, da je Tina za naslovnico narisala zlato ribico v morju. Zlate ribice v morju ne morejo preživeti. Na Tinini ilustraciji pa je uspelo nemogoče. Tako je poudarila, da je v umetnosti mogoče premikati meje, ki so nam dane v življenju," v pogovoru pove B. Njatin. Ribica v zgodbi je tudi umetnica: prek težkih preizkušenj in lekcij iz nerazumljivega ribjega jezika ustvari zrelo pesem. Smer srca povezuje junaka pripovedke s komentarjem aktualnih razmer v družbi. Nastala je v času, ko je bila naša svoboda gibanja z zakonom omejena zaradi

Foto: Urška Bračko

ukrepov proti epidemiji, sloni pa na arhetipih pravljicnih likov. "Konec pripovedke je sicer pozitiven, ni pa to pravi 'srečni konec'. Ker je ribica iz razdrte družine, neprosto-

voljna migrantka, žrtev onesnaževanja, njenega jezika ne razumejo oz. ga ne slišijo, poskušajo ji vsiliti druga mnenja itd. Vsak po svoje so nesvobodni tudi drugi liki iz pripovedke. Ampak je vse, kar je temačnega in žalostnega, vsaj za odtenek bolj svetlo in veselo, če nisi sam, če je še kdo s tabo. "Slikanica nosi globoko sporočilo, da naše srce ne bije samo zase, temveč v sozvočju z drugimi srci. In da lahko ne glede na to, kje smo, s pomočjo domišljije in želje pridemo, kamorkoli si želimo. Pomembno je le, da plavamo v smeri, kamor nas vodi srce.

Na dogodku sta bili prisotni predstavnici založbe, direktorica in pisateljica Jana Bauer ter sodelavka Urška Bračko. Dogodek se je zaključil s sprehodom do vodnjaka s skulpturo Deklice s piščalko, kjer smo jo počastili s šestimi rumenimi vrtnicami, simboli svobode in šestih desetletij kipa Deklica s piščalko.

Pia Marincelj Bregar

Kovinar
trgovina

MERKUR

franšizna prodajalna

POSEBNA PONUDBA

trgovina Merkur Kovinar Kočevje in Merkur Kovinar Ribnica

PRALNI STROJ BEKO WUE7636X0A

- kapaciteta: 7 kg
- max. hitrost ožemanja 1200 obratov/min
- inverter motor
- časovni zamik vklopa
- globina: 49 cm
- garancija 5 let jamstva ob registraciji

369⁹⁹ €

SUŠILNI STROJ BEKO DS8312PX

Sušilni stroj Beko DS8312PX vas bo navdušil s svojimi 15 programi sušenja, samodejnismodejnim delovanjem proti mečkanju in inovativnimi rešitvami zagotavlja preprosto uporabo in učinkovito ter skrbno sušenje vašega perila.

- 15 programov sušenja
- kapaciteta: 8 kg
- časovni zamik vklopa
- višina: 84,6 cm
- globina: 62,5 cm
- čas trajanja sušenja za cikel je 180 min
- poraba el. energije na cikel sušenja: 1,93 kWh
- glasnost: 65 db
- garancija 5 let jamstva ob registraciji

399⁹⁹ €

ZAMRZOVALNA OMARA BEKO RFNE448E35W

Če ste razpoloženi za hladno pijačo, vam bo prav prišel poseben pladenj za led Twist and Serve. Ta pladenj je namenjen kockam ledu, enostavno ga nagnite, tako da kocke ledu enostavno in hitro končajo v vašem kozarcu.

- prostornina: 404 l
- širina: 70 cm
- višina: 191 cm
- samodejno odtajanje - NO FROST
- garancija 5 let jamstva ob registraciji

699⁹⁹ €

NOVO! SPLETNA TRGOVINA MERKUR KOVINAR

www.kovinar-trgovina.si

Osnovnošolec, že veš, kam?

Februar je čas informativnih dnevo, ko učenci devetih, vse pogosteje pa tudi že osmih razredov, obiščejo različne srednje šole. Zelo mladi morajo sprejeti težko odločitev, za kateri poklic se bodo izobraževali in v katero srednjo šolo se bodo vpisali.

Predstavljamo vam zgodbo Andreja in njegovo odločitev za vpis v GSŠ Kočevje in izobraževanje za poklic mizar.

Obiskujem Gimnazijo in srednjo šolo Kočevje. Za ta poklic sem se odločil že v 7. razredu osnovne šole, ko sem doma začel pomagati v mizarški delavnici, kjer se ukvarjamo z izdelavo notranje opreme. Tako mi je delo z lesom že zelo zgodaj priraslo k srcu, saj sem že od malih nog opazoval očeta pri delu. Najbolj se mi je vtisnil v spomin dogodek, ko mi je oče v tretjem razredu naredil leseno puško, jaz pa sem mu pri tem pomagal. On jo je samo v grobem izrezal, moja nadaljnja naloga pa je bilo brušenje do finih oblik in na koncu še barvanje. Na svoje delo sem bil ponosen. Kje je zdaj ta puška pristala, ne vem natančno, je pa kar nekaj let z njo lepo ravnal tudi moj mlajši brat. K delu v delavnici me je poleg veselja do lesa pritegnilo tudi to, da sem bil za dobro opravljeno delo vedno nagradjen.

In tako sem zdaj v 1. letniku programa mizar. V šoli mi je najbolj všeč praktični pouk v delavnici,

V šolski lesarski delavnici. • Foto: Arhiv GSŠK

kjer je delo sproščeno in mi včasih še prehitro mine. Na začetku se pri praktičnem pouku srečamo z ročno obdelavo lesa. Ker pa vse to že obvladam, lahko včasih pomagam profesorju pri pripravi elementov za ostale sošolce. Zelo rad pa bi čim prej spoznal delo na CNC-stroju, saj menim, da bi mi ponudilo številne nove možnosti in sklepam, da je proces z njim hitrejši.

Najraje delam izdelke iz hrastovega lesa, ker je zelo trpežen in se na njem ne pozna vsaka praska. Najbolj eksotičen les, ki mi je prišel pod roke, pa je bil palisan-

der, iz katerega smo doma izdelali kuhinjo. Očarala me je barva tega lesa. Res se mi zdi nekaj posebnega. Rad pa tudi furniram, vendar moram biti pri tem zelo natančen. Zelo se tudi veselim trenutka, ko bom opravljal PUD pri delodajalcu. Zanj sem že dogovorjen potekal pa bo na žagi, kjer sem delal že med počitnicami. Tam sem se naučil upravljati polnojermenik, brento, večlistne krožne žage, naučil pa sem se tudi zbijati palete.

Skoraj vsak popoldan in konec tedna preživljam v domači delavnici, kjer najraje sestavljam

omare, režem material in montiram pohištvo. Najtežje mi je montirati kuhinje in kopalniško pohištvo, ker moraš biti še posebej previden, da ploščica na steni ob pritrdjevanju pohištva ne počni.

Razmišljam, da bi po koncu šolanja odprl svoje podjetje ... Za kar pa se bom moral precej potruditi in pridobiti čim več znanja od profesorjev, hkrati pa uživati dijaška leta, ki mi bodo zagotovo dala zaleta za prihodnost.

Mislím, da mi bo uspelo.
Andrej Zakrajšek, 1. MIZ, Gimnazija in srednja šola Kočevje

Glasbena šola v januarju 2023

Že tretje leto deluje v kočevski glasbeni šoli orffov orkester. Marsikdo se sprašuje, kakšen orkester je to in kateri instrumenti so vključeni. Gre za 22 različnih instrumentov – ksilofoni, metalofoni, zvončki (to niso kravji zvonci, ampak melodijski instrumenti z zvonečimi in uglašeni ploščicami), pavke in še cela vrsta različnih tolkal. Pogosto se orffov orkester dopolnjuje z drugimi melodijskimi instrumenti. Orffov instrumentarij se uporablja tako v opernih kot v simfoničnih orkestrih. Prepričan sem, da smo že vsi slišali za pompozno glasbeno scensko kantato Carmina Burana, ki jo je uglasbil Carl Orff.

Orffov orkester Glasbene šole Kočevje se je letos udeležil 7. državnega srečanja orffovih skupin v Mariboru. 22 članski ansambel se je predstavil z dvema skladbama, ki sta ju za orkester priredili mentorici Nina Skebe in Nives Šebjan, Gosenica je lezla in priredbo film-

Foto: Arhiv GŠK

ske glasbe Mission Impossible.

Čestitamo mentoricama in se veselimo naslednjega nastopa. 25. marca se nam bodo predstavili na prireditvi Pozdrav pomladi v Športni dvorani Kočevje.

Dvorano glasbene šole je spet

napolnil zvok klavirja. Nace Slak, mladi pianist, študent zadnjega letnika Akademije za glasbo v Ljubljani, nam je priredil celovečerni koncert. Kljub mladosti, star je 23 let, je za njim že več kot 200 javnih nastopov. Nastopa doma in v

tujini. Udeležuje se tudi tekmovanj in je dobitnik številnih nagrad. Na državnem tekmovanju TEMSIG je dvakrat dosegel prvo mesto in trikrat zlato plaketo. Za januarski koncert v dvorani Glasbene šole Kočevje nam je predstavil tehnično zelo zahteven program. Slike z razstave Modesta Musorgskega (vseh 10 stavkov), sledila je Chacona J. S. Bacha, ki je že sama po sebi zahtevna. Nace Slak je zaigral priredbo Feruccia Busonia, ki je znan po 'friziranju' Bachovih del. Izvrstno. Ob njegovem igranju se nam sploh ni zdela tako težka. Kot da mu vse to ni zadostovalo, je zaigral še dva stavka iz Sonate št. 4 v F-duru Aleksandra Nikolaja Skrjabina.

Po zaključku študija na ljubljanski akademiji se bo Nace Slak podal na evropske koncertne odre in se udeleži še kakšnega mednarodnega tekmovanja. Želimo mu uspešno koncertno pot. V Kočevju pa bo vedno dobrodošel.

Bojan Oražem

Vloga staršev pri kariernem odločanju otrok

Marec je čas za odločitev najstnikov, katero karierno pot izbrati. V občutljivih najstniških letih, ko jim pot prekrizajo 'viharni sunki' pubertete, je raziskovanje samega sebe velik izziv. V tem obdobju mladi še niso sposobni samostojnega poklicnega odločanja, saj ne vedo veliko o trgu dela, službah, šolah, delovnih pogojih, zahtevanih psihofizičnih lastnostih. Na poti raziskovanja poklicnih interesov je sodelovanje staršev zelo priporočljivo. Starši ste prvi 'osebni svetovalci' otroka. Raziskovanje kariernih priložnosti je priporočljivo že veliko prej, od prvega razreda dalje.

Foto: Arhiv Ljudske univerze v Kočevju

Starši se pogosto odločajo o prihodnosti lastnih otrok, pri tem pa jih pozabijo povprašati, kaj si oni sami želijo. Takšni starši še niso pripravljeni prevzeti prave vloge v kariernem odločanju svojih otrok. Z vključitvijo v postopek raziskovanja poklicev, prave izbire in raziskovanja interesov, starši lahko bolje spoznajo svojega otroka in posledično prilagodijo tudi svoja pričakovanja.

Pomembno je, da je odnos med staršem in otrokom odprt in

spoštljiv. Otroka spodbujamo k raziskovanju in ga ne zaslišujemo, ne prepričujemo, ne izražamo negativnih čustev do posameznih poklicev. Nekateri poklici so lahko del dolgoletne družinske tradicije. Prenos iz generacije v generacijo je lahko za otroka problem. Nekateri starši pa so s svojim poklicem tako zadovoljni, da bi isto želeli tudi za svojega otroka – to je pogosto za poklice odvetnikov, zdravnikov, arhitektov ipd.

Nekateri starši na svoje otroke preslikajo lastne neizpolnjene sanje, ki jih poskušajo doseči skozi svojega otroka. V otroku prepoznajo svoj drugi jaz. Otroka tako silijo, da ta vsiljene sanje prepozna kot svoje, ki pa so lahko daleč od njihovih želja. V Kariernem centru za mlade, na Ljudski univerzi Kočevje, se s takšnimi izzivi pogosto srečujemo. V nadaljevanju predstavljam izvrstno vajo za delo v paru z naslovom Kako se vidim jaz?

Kako me vidi mama/oči?. Starši naj odgovorijo na vprašanja: Kaj si želite, da postane vaš otrok? Zakaj je ta poklic zanj najboljši? Katere veščine, spretnosti ima? Kateri poklici se vam zdijo najbolj/najmanj pomembni? Kakšna dela so vam všeč?. Otroci pa odgovarjajo na naslednja vprašanja: Kaj rad počnem v tem trenutku? Na katerem področju sem dober, pohvaljen? Kateri poklici me privlačijo? Katere lastnosti potrebujem, da opravljam te poklice?. Odgovori so odlično izhodišče za pogovor v družini. Z vajo ugotovimo, ali resnično poznamo otroka in njegove želje. Omogoča tudi vpogled v skrita pričakovanja do otroka, ki mu jih morda nehoti vsiljujemo in tako oviramo njegovo poklicno odločanje.

V Kariernem centru za mlade, ob podpori Hollandovega testa poklicnih interesov, mladim pomagamo najti pravo pot na kariernem razpotju. Karierna svetovanja so brezplačna, rezultat pa velikokrat življenjsko odločilen. Če ne veš, kaj bi počel v življenju, nas še danes obišči ali piši na naslov maja.rupnik@lu-kocevje.si.

Maja Rupnik

NOVI RENAULT AUSTRAL

že za **190 €** /mesec*

fiksna obrestna mera**

8 let jamstva**

dobava takoj

*Mesečni obrok vključuje za model Renault AUSTRAL Equilibre mild hybrid 140 in začetno ceno 27.990 €. Navedena začetna cena je priporočena malo prodajna cena (MPG) in je neobvezujoča, ker že vključuje 22-odstotni DDV in DMV. Informativni izračun mesečnega obroka je narejen na dan 22.12.2022 za skupni znesek kredita v višini 5.167,75 €, za dobo odplačila 48 mesecev in upoštevno nespremenljivo obrestno mero 6,99% tar. pologa v višini 8.977,85 €. EOM je 6,99% in se lahko spremeni, če se spremeni kazenski element v izračunu. Kreditni mesečni obrok v višini 190 € in z zadnjim povzabljenim obrokom v višini 13.764,79 €. Skupna finančna obveznost, ki jo mora adolodati kreditni jemalec, brez vsakega vplačila pologa, znaša 23.296,31 €, od tega znašata za varovalno premija 224,31 € in strošek odobritve kredita 199,00 €. Fleksibilna obrestna mera je odvisna od kreditne in osnovnega kakovosti zavarovanja vozila za celotno dobo financiranja in izmenično slovenskih zavarovalnic. Kupec lahko ob koncu financiranja izbere možnost prodaje vozila končni kupcu, ki mu je prodal vozilo, pa vnaprej določenih pogojih. Pogodba velja ob nakupu vozila z Renault Financial Services. **V obdobju 2 let od nakupa vozila velja reševalna garancija. Po preteku tovarniške garancije si lahko kupca pridobi dodatno leto dodatnega jamstva Real Garant odziva 150.000 km, kar koli se zgodi prej. Kupca prejme dodatno leto dodatnega jamstva Real Garant odziva 150.000 km, kar koli se zgodi prej. Renault Financial Services. Poraba goriva (mešanemotorni): 4,4-4,8 l/100 km. Emisija CO₂: 104-148 g/km. Emisija NOx: 0,0184-0,0495 g/km. Vrednost emisij CO₂ in emisij NOx ustrezajo standardu reaktivnih WLTPr. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjskega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjskega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam priležnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikov oksidov. Priljubljenost provizija do napak. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupne je na voljo na renault.si. Slika je simbolična. GA Adriatic d. o. o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča
renault.si

AVTOHIŠA VRTIN D.O.O.

Kočevje 21, 8340 Črnomelj
tel: 07 35 66 101, mob: 040 454 020

SAMO 39 KM IZ KOČEVJA

Gledališče? Zakaj pa ne!

Gledališče kot veliko drugih šolskih gledališč. Mladi igralci in animatorji lutk. Lutka – želja vsakega otroka, da jo prime, se z njo igra, ji razkrije svoje misli, želje, strahove ... In tako se je zgodba šolskega gledališča začela tudi na naši šoli.

Naredili smo preproste lutke in se z njimi igrali. Na začetku so bile to razredne predstave, a je želja po gledališkem in lutkovnem ustvarjanju vsako leto vodila do nove predstave. Naši učenci so vedoželjni, a prav tako željni nastopov. Radi se odpravijo v čarobni svet pravljic in zgodb, nekatere napletejo celo sami, kot mentorica pa jih pri ustvarjanju spodbujam in usmerjam. Za delo jim ponudim različne zgodbe, slikanice, basni, skratka različno literarno gradivo. Glede na delo se odločimo, ali bo igra gledališka ali bomo izdelali lutke in lutkovno ustvarjali.

Tako skupaj z učenci ustvarjamo že vrsto let. Naredili smo že kar nekaj lepih lutk, na katere so učenci zelo ponosni, prav tako gledaliških in plesno-gibalnih predstav. Letos delamo gledališko predstavo po istoimenskem naslovu: O volku, ki je padel iz knjige, prirejeno po

Foto: Jožica Grmič

pravljici avtorja Thierryja Robbe-rechta. Učenci so navdušeni nad predstavo, ki je v nastajanju.

Najbrž se številni, ki so videli naše predstave, ne zavedajo, koliko truda je vložena v neko enostavno zgodbo, spet drugi nam čestitajo in se čudijo naši ustvarjalnosti. Odgovor za ene in druge je preprost – veliko vaje, nekaj občutka in veliko dobre volje.

Naši učenci se morajo naučiti precej več kot le besedilo. Učijo se gibov, mimike, gest, kretenj, animirati lutko, poslušati in slediti drug drugemu, se medtem vživeti v to, kar je drugim na večinskih šolah samoumevno. In potem vse naučeno uskladiti na odru. Vsi ti drobni kamenčki sestavljajo mozaik, v katerem se odkrivajo vedno nove gledališke dogodivščine in predvsem odlična zabava.

Svoje delo smo do zdaj predstavili že ob različnih priložnostih: na krajevnih ali šolskih prireditvah, nastopili smo na območnem srečanju gledaliških skupin, prav tako pa smo se udeležili tudi državnega srečanja otroških gledaliških skupin OŠPP.

Jožica Grmič

Kultura smo mi vsi

Osnovna šola Ob Rinži od leta 2016 nosi naziv Kulturna šola. Učitelji in učenci skrbno negujemo ustvarjalnost na vseh področjih umetnosti. Učenci se radi vključujejo tudi v različne projekte, zato letošnje šolsko leto nadaljujemo dva mednarodna projekta – sodelovanje z učenci iz Doline pri Trstu na gledališkem področju in medkulturno sodelovanje s šolo v mestu Fukui na Japonskem.

Vsako leto pa februarja kulturi posvetimo kar ves teden. Učencem vsak dan obarvamo s kulturnimi vsebinami. Letošnji Teden kulture smo začeli učitelji z recitalom Kajuhovih pesmi. Leto 2023 je namreč razglašeno za slovensko kulturno leto Karla Destovnika Kajuha. V nadaljevanju smo se spomnili tudi pravih kulturnega obnašanja. Posebno pozornost smo namenili spletnemu bontonu. Učenci so se preizkusili v lepomislu in prislunili glasbenemu utrinku v šolski knjižnici. Zadnji dan v kulturnem tednu pa smo začeli vsi na šoli brati. Starejši učenci so brali mlajšim, učitelji učencem in sošolci drug drugemu.

Prav posebno vzdušje pa vlada na dan prireditve, na kateri razglasimo nagrajence Prešernovega nagradnega natečaja. Učence šole povabimo k sodelovanju že novembra z obja-

Foto: Bojan Štefanič

vo teme natečaja. Njihove literarne, likovne, glasbene in plesne stvaritve skrbno pregleda komisija in izbere najboljše. Tako smo se na osrednji prireditvi v sredo,

1. februarja 2023, podali na pot Od KULT-URE preko KUL-TURE do KULTURE. Nastopajoči so nam skozi performans na humoren način prikazali, kako se najstniki spopadajo s kulturnim vedenjem, razumevanjem pomembnosti slovenskega jezika in umetniškega ustvarjanja. Ugotovili so, da ima kultura veliko obrazov, da to niso

samo umetniška dela. Njen najlepši obraz je srčna kultura. Pomembno je, da znamo sodelovati, se pogovarjati in poslušati drug drugega. Zato smo za vodilo našega kulturnovanja izbrali misel KULTURA SMO MI VSI.

Nagrade za svoja dela na temo STOJI UČILNA ZIDANA so prejeli:

Na literarnem področju: Tinkara Erjavec, 2. C; Amina Šakonjić, 3 KR; Naj Terbuc, 4. A; Matevž Perko, 5. B; Urban Dejak, 6. A; Eva Robida, 7. C in Katarina Hudobiv-

nik, 9. A.

Na likovnem področju: Almin Ljubijankić, 1. A; Stella Terbuc, 2. C; Neli Ferenček, 3. B; Manca Knavs Zebič, 4. B; Maja Gorec, 5. B; Žanna Turk, 6. B; Tara Hočevar, 7. B in Eva Veselič, 9. B.

Na plesnem področju: Tara Hočevar, 7. B.

Na razstavi v šolski avli nas bodo nagrajena dela navduševala in navdihovala še dolgo v pomlad.

Od srca do srca – iz srca v srce – zaradi SRCA.

Andreja Mlekuž in Breda Vilicer

"Naj živi vsak, kar nas dobrih je ljudi!"

Začetek 19. stoletja, čas monarhije Habsburžanov na ozemlju Avstro-Ogrske, nemški jezik v ospredju, slovenska besedila cenzurirana in uradno Slovenci kot narod še nepriznani. V takšnih razmerah je ustvarjal naš največji slovenski pesnik, ki je v svojih mojstrovinah izlival svoja osebna čustva, včasih črna, drugič pozitivna, ki hkrati ni skrival želje po enotnem narodu Slovencev. V takšni veličini, ki se kosa s preostalimi svetovnimi romantiki, se ga vsako leto na dan njegove smrti spominjamo z dnem, posvečenim kulturi - največji skupni vrednoti naroda, ki se udejanja in združuje z njo. Dokler je kultura, smo nesmrtni.

Na OŠ Stara Cerkev smo v čast slovenskemu poetu priredili kulturno urico. V spodnji avli šole smo v petek, 3. februarja, ponovno obudili življenje in dela dr. Figa, kot so ga klicali takrat živeči otroci, ki jim je Prešeren iz žepa dajal fige. Program sta lepo strnjevala učenca Tijana Panič in Gal Arh. S slavnostnim začetkom ob zvokih Zdravljice in Ode radosti smo ponosno stali ob boku treh zastav. Učenci otroškega pevskega zbora 4. in 5. razredov so nam zapeli

Foto: Jasmina Arko

dve pesmi. Z Mojčino pesmijo so nas spomnili na še eno pomembno delo v mladinski slovenski književnosti. Ker naša šola zelo rada poje, imamo kar dva otroška zbora, učenci 2. in 3. razreda so nam pripravili pesem Če bi se svet nazaj

vrtil. Učenci, ki obiskujejo tudi Glasbeno šolo Kočevje, so zapolnili točke prireditve. Daša Bartol je svoje glasbeno znanje pokazala na saksofonu, Matic Poje je na kitari zaigral pesem v ritmu hitrega valčka, Sara Caserman Peteh pa

nas je na violončelu očarala s skladbo Čajkovskega iz Labodjega jezera. Navdušila nas je glasbena igra šolskega ansambla pri izvajanju ritma na izvornih 'glasbilih' s pesmijo Music in me. Prisluhnilo smo trem deklamacijam. Pet učencev 8. razreda je pripovedovalo verze Povodnega moža, učenci 9. razreda Zdravljico, Anže Kajfež pa nas je nasmejale s pesmijo učiteljice Martine Kajfež. Na prireditvi je ravnateljica podelila nagrade in priznanja najboljšim udeležencem internega vsakoletnega likovnega, glasbenega in literarnega natečaja. S pesmijo Otona Župančiča so nas v otroška leta, polna ustvarjalnosti, popeljali trije učenci 5. razreda. Prireditve so zaključili učenci mladinskega pevskega zbora OŠ Stara Cerkev s pesmijo z naslovom Svet je lep.

Lep je, vendar ne sam po sebi. Vedno se moramo potruditi, da ga lepega vidimo in soustvarjamo. Polni upanja in optimizma poskusimo zreti v prihodnost, tako bi nam zagotovo svetoval dr. Prešeren, ki je pogosto v svojih umetninah kaznoval razvajene in močno okaral zlohodne ljudi.

Jasmina Arko

O medvrstniškem nasilju

Ko gre za načrtna, pogosto tudi ponavljajoča se sovražna dejanja do šibkejšega ter za očitno neravnovesje moči med nasilnežem in žrtvijo, govorimo o medvrstniškem nasilju. Posledice tega so izrazito negativne, tako za žrtve kot za tiste, ki ga opazujejo ali izvajajo. Pri povzročiteljih nasilja hitro naletimo na mit, da je to manj uspešen učenec, ki hoče nekaj dokazati, ki je bil sam žrtev nasilja ... Izkaže pa se, da so nasilneži pogosto socialno spretni, priljubljeni učenci, ki s svojo ciljno agresivnostjo 'splezajo' na vrh (razredne) hierarhije. Pomembno je, da se zavedamo, da je izvajalec nasilja (ne glede na svoje pretekle izkušnje) samostojno sprejel odločitev, da je nasilen. Zato je

pomembno, da imamo do tega ničelno toleranco in da ukrepamo.

Ker je mitov o nasilju še precej in ker želimo ravnati preventivno, smo na naši šoli organizirali predavanje, ki ga je vodila Sanda Štemberger, policistka kriminalistka s kočevske policijske postaje. Cilj predavanja je bil učencem zadnje triade predstaviti mehanizem nasilja, vrste, sankcije, jih naučiti, kako ukrepati ob nasilju, in jim dati tudi možnost aktivne debate na to temo. Ravno slednje se izkaže kot zelo dobra strategija preprečevanja nasilja, saj učenci prepoznajo stališča sošolcev in se potem tudi lažje izpostavijo.

Na predavanju je kriminalistka Sanda predstavila vsa zgoraj omenjena področja in tudi dejstvo, da

z dopolnjenimi 14 leti mladostnik postane kazensko odgovoren za svoja dejanja. Veliko časa je bilo namenjenega psihičnemu nasilju, ki je predvsem zaradi družabnih omrežij v porastu. Gre za nasilje, ki je dolgotrajno, saj žaljive besede, slike ali posnetki dlje časa krožijo po spletu in tako tudi dlje časa povzročajo stisko žrtvi. Hkrati pa ga je težko zaznati, mnogo težje kot npr. fizično nasilje, kjer so posledice hitro vidne. Pri psihičnem nasilju prek spleta je kriminalistka učencem jasno povedala, da gre za kaznivo dejanje tudi, ko učenci neprimerno vsebino le pošljejo naprej nekemu drugemu. Zato so učenci dobili jasna navodila, kako ukrepati v takšnih primerih.

Žrtev običajno le težko pove, da se ji dogaja nasilje, nasilnež pa, da ga izvaja. Zato je za starše bistveno, da ste pozorni na spremembe v otrokovem vedenju. Če jih zaznate, bodite v pogovoru podporni in razumevajoči, v ukrepih pa odločni. Pomoč lahko poiščete tudi pri šolski svetovalni službi.

Naše predavanje je bilo zaključeno s pogovorom o prijaznosti. Prijaznost, empatija in strpnost so tisti varovalni dejavniki, ki močno pripomorejo, ko je na dlani odločitev, ali biti nasilen ali ne. Omenjenega pa se v veliki meri naučimo predvsem doma, v naših odnosih z najbližjimi. Zato lahko prav vsak od nas veliko pripomore, da bo nasilja v naši družbi manj.

Peter Gradišar, psiholog

Prilagajanje otrok iz enote Čebelica na vodo

V enoti Čebelica so najstarejši otroci iz skupin Sovice, Pikapolonice in Metuljčki v okviru programa Mali sonček januarja izvedli program Prilagajanje otrok na vodo. Plavalni tečaj je potekal v Športnem centru Ribnica, tja pa smo se peljali z vlakom, kar je za otroke pred-

stavljalo nepopisno navdušenje. Namen plavalnega tečaja je privajanje otrok na vodo in premagovanje strahu pred njo. Otroci so v bazenu pod vodstvom naših učiteljev plavanja zares uživali, saj so se poleg tega tudi igrali, čofotali in skakali. Učitelji plavanja so jim pokaza-

Foto: Arhiv Vrtca Kočevje

li tehniko plavanja žabice in jim bili pri tem v pomoč. Zadnji dan so otroci pokazali svoje znanje in najuspešnejši so ob prihodu v vrtec prejeli medalje za pogum. Otroci so se odlično izkazali in pokazali, da so res odlični plavalci.

Nuša Kezele

Podjetje Snežnik obeležuje 70. obletnico obstoja

Podjetje Snežnik iz Kočevske Reke letos obeležuje 70. obletnico obstoja. 27. januarja 1953 je namreč začelo delovati Državno posestvo SNEŽNIK – zavod posebnega pomena za potrebe republiških organov v primeru vojne.

Na njem so potekale številne dejavnosti, kot so kmetijstvo z živinorejo in poljedelstvom, gozdarstvo z načrtovanjem, upravljanjem gozdov, posekom in spravilom ter odvozom lesa, lovstvo z lovskim turizmom, žaga in predelava lesa, gradbeništvo s prodajalno gradbenega materiala, trgovina z mešanim blagom, mesarstvo, gostinstvo z gostilno in obratom prehrane, varstvo otrok in posebne dejavnosti Snežnik II (Gotenica, Škrilj). Že iz zapisanega je mogoče sklepati, da je podjetje popolnoma obvladovalo takratne gospodarske dejavnosti okolja.

V letu 1980 se je zgodila obsežna posodobitev žagarskega obrata in predelave lesa. Postavilo se je mehanizirano skladišče za lupljenje, krojenje in skladiščenje hlodovine, zgradila se je nova žaga s polnojarmenikom in tračno žago, uredila se je proizvodnja lepljenih plošč in profilov za proizvodnjo stavbnega pohištva. Podjetje Snežnik je v tistem času veljalo za eno najbolj sodobnih žag v Sloveniji.

Takrat je bilo zaposlenih okrog 360 delavcev. Zaradi tesne povezanosti z gozdarsko dejavnostjo in posledično večjim številom delavcev z omejitvami je bilo leta 1995 ustanovljeno invalidsko podjetje Snežnik Sinpo, ki še dandanes opravlja svojo dejavnost znotraj matičnega podjetja.

Skladno z zahtevami časa in razmer se je Snežnik v letu 1997 preoblikoval v delniško družbo. Neugodne gospodarske razmere so zahtevale nove in nove prilagoditve, ki Snežnika niso zaobšle. Zaradi spremenjenih razmer so dejavnosti odpadale druga za drugo; najprej gradbeništvo in trgovine, nato kmetijstvo, lovstvo itd. Zadnje

Foto: SiDG

velike spremembe so se zgodile, ko je država lastništvo prenesla na novoustanovljeno družbo Slovenski državni gozdovi (SiDG), ki je iz lastništva iztisnila male delničarje. To je spremljal tudi prenos dejavnosti gozdarstva in nekaterih podpornih služb (računovodstvo in finance, varstvo pri delu in kadrovska služba) na matično podjetje SiDG, ki je potrebovalo kader za zagon delovanja.

Danes je Snežnik podjetje v 100-odstotni lasti družbe SiDG, ki

jo je država ustanovila za gospodarjenje z državnimi gozdovi in ki Snežniku zagotavlja tudi surovino za lesno predelavo. Snežnik se danes ukvarja samo še s predelavo in obdelavo lesa za uporabo v gradbeništvo in lesni industriji. Ima žagalnico, v kateri letno razreže med 60 in 70 tisoč m³ hlodovine listavcev in iglavcev, decimirnico, kjer bukove deske predela v elemente za nadaljnjo predelavo, ter lamerilnico, kjer izdelujejo lepljene plošče iz masivnega lesa za stavb-

no in pohištveno industrijo.

"Podjetje danes zaposluje dobrih 150 ljudi v dejavnosti, ki je odločilnega pomena ne samo za lokalno okolje, temveč tudi in predvsem za celotno državo," izpostavlja Janez Pucelj, direktor Snežnika. "Smo pred prvim investicijskim ciklusom, ki bo vsaj delno razbremenil obstoječo iztrošeno opremo in pomenil preboj v okolje smeješih načrtovanj. Ni še dovolj, je pa začetek."

Suzana Rankov

POLICIJSKA POSTAJA KOČEVJE – OBVESTILO ZA OBČANE

NASVETI ZA OBISK JAVNIH PRIREDITEV

V sklopu prihajajočega svetovnega prvenstva v nordijskih disciplinah Planica 2023 ter drugih prireditve, na katerih tudi policisti sodelujemo pri zagotavljanju reda in miru, je naša prva želja varnost vseh prisotnih. Ker gre za prireditve, ki se jih po navadi udeležijo večje število ljudi, pa podajamo nekaj nasvetov in priporočil za varen obisk javnih prireditvev:

Kupite vstopnice že pred prireditvijo pri zato pooblaščenih trgovcih. Izogibajte se nakupa vstopnic prek spleta ali od oseb, ki vam za storitev ne ponudijo računa.

Na prireditve se odpravite pravočasno, da se izognete gneči tik pred začetkom prireditve.

Priporočamo, da niste pod vplivom alkohola ali drugih prepovedanih substanc, prav tako se zavedajte, da na prireditve ni dovoljeno prinašati nevarnih predmetov, pirotehničnih in drugih sredstev, s katerimi bi lahko ogrozili varnost udeležencev na prireditvi. Takšni predmeti vam bodo zaseženi. Organizator lahko zaradi varnosti ob vstopu izvaja

tudi druge ukrepe za zagotovitev varnosti (pregled stvari, foto in video nadzor ...).

Na sami prireditvi upoštevajte sedežni red/določene cone, če so opredeljene, in upoštevajte pisna in ustna navodila rediteljske oziroma varnostne službe ter organizatorja. Pozivamo h kulturnemu in spoštljivemu obnašanju pri navijanju brez žalitev ali drugega vedenja, ki temelji na rasni, verski, spolni ali kakšni drugi osebni okoliščini.

Bodite uvideni in pozorni na druge obiskovalce, in če kateri od njih potrebuje kakršnokoli pomoč, mu poskušajte pomagati oziroma o tem obvestite reditelje, varnostnike ali policiste. Če pride do kakršnihkoli kršitev, se odmaknite od množice in striktno upoštevajte navodila varnostne službe in policije.

Ob zapuščanju prireditve preverite, ali imate pri sebi vse svoje stvari in niste morda česa pozabili na prireditvenem prostoru. Prireditve zapustite strpno in umirjeno.

Želimo vam čim bolj varen obisk javnih prireditvev, veliko zabave in športnih užitek.

Marjan Ferko, vodja policijskega okoliša na PP Kočevje

Od februarja debelejša fasade

Pri novogradnji je že kar nekaj časa predpisano, da morajo biti novi objekti skoraj ničenergijske hiše (sNEH), saj je dobro 'oblečen' objekt garancija za majhno porabo energije in nižje stroške ogrevanja in hlajenja objekta.

Pri starejših objektih, grajenih v različnih časovnih obdobjih, pa je tudi z energetske obnove tak standard sicer težje doseči. Skozi leta se je sicer priporočilo, kakšna naj bi bila debelina dodatne toplotne izolacije fasade, spreminjalo, debelina te pa se je večala. Pred letom 1980 se toplotna izolacija skoraj ni vgrajevala, po tem letu pa je bila debelina po navadi 5-centimetrska. Šele med letoma 1990 in 2000 je priporočena debelina zrasla na 8 ali 10 centimetrov, kar se je takrat smatralo kot optimalno, glede na vložek in prihranek energije.

V tistem času se pojavijo tudi izboljšani toplotnoizolacijski materiali in poleg že dolgo poznanega ekspanziranega polistirena (po domače imenovanega stiropor) se pojavijo tudi izboljšane variante tega. Debelino so čez časovna obdobja pogojevali tudi razpisi subvencij, s katerimi je možno delno financirati investicijo. Po letu 2010 je priporočena debelina tudi teh, izboljšanih toplotnih izolacij (npr. ekspanzirani polistiren z dodatki, ki ga pogovorno imenujemo sivi stiropor), narasla na 12,5 in pozneje še na 13,5 centimetra.

Trenutno je več zamenjav ogrevalnih sistemov, čeprav na daljši rok večje prihranke energije prinese le sanacijo ovoja objekta.

Poleg pogojev razpisov potrebno izolacijo določajo tudi predpisi. Tako je bil maja 2022 objavljen nov

Pravilnik o učinkoviti rabi energije (PURES3), ki podrobneje določa pogoje za skoraj ničenergijske hiše (sNEH) ter tudi pogoje za posamezne vrste elementov in naprav objektov. Cilj novega pravilnika je, da se za ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, pripravo tople sanitarne vode in razsvetljavo porabi bistveno manj energije, kot je to določal stari pravilnik iz leta 2010, in da je treba v več kot polovičnem deležu potrebne primarne energije zagotoviti iz obnovljivih virov energije (OVE).

Kot posledica teh novih zahtev je EKO sklad, sicer z zamikom, objavil tudi nove pogoje za izvedbo fasad objektov, ki so pogoj za pridobitev denarnih spodbud. Tako bodo morali investitorji, ki bodo po 1. 2. 2023 želeli pridobiti nepovratno spodbudo za dodatno toplotno izolacijo fasade, iz-

polnjevati pogoj, da je razmerje med toplotno prevodnostjo (λ) in debelino (d) toplotne izolacije λ/d manjše ali enako 0,20 W/m²K (prej 0,23).

To pomeni, da se bo zahtevana debelina toplotne izolacije v povprečju povečala za 2 cm in bo pri izboljšanim ekspanziranem polistirenu (sivi stiropor) z $\lambda = 0,031$ znašala minimalno 15,5 centimetra, pri izolaciji z $\lambda = 0,039$ (beli stiropor) pa celo 19,5 centimetra.

Za pomoč pri odločanju, kako energetske sanirati objekt, za izračun možnih prihrankov ter nasvet, kako pridobiti sredstva, se lahko za brezplačni pogovor obrnete na energetske svetovalce v mreži ENSVET.

Marko Piršič

Število pridobljenih subvencij v Občini Kočevje s subvencijo EKO sklada

Vrsta ukrepa	V letu 2021	V letu 2022
Zamenjava ogrevalnega sistema	108	132
Izboljšanje ovoja objekta (fasada, okna, streha)	23	28
Prezračevalni sistemi z rekuperacijo	27	25
Sončne elektrarne	32	28
Električna vozila	6	2

ENERGETSKO SVETOVALNA PISARNA KOČEVJE deluje na Ljubljanski cesti 26 in brezplačno svetuje glede zmanjševanja porabe energije in pomaga pri pridobivanju finančnih sredstev. Na svetovanje se lahko naročite prek spletne strani pisarne (<http://www.kocevje.ensvet.net>), pri svetovalcu (031 722 901) ali na vložišču Občine (89 38 228).

Spoznajte nabor okusnih dobrot.

Obiščite nas v trgovini **Zakladi Kočevske.**

Lokalno je fenomenalno

Ljubljanska cesta 5
1330 Kočevje

+386 30 649 900

trgovina@zakladi-kocevske.si
www.zakladi-kocevske.si

ODPIRALNI ČAS

TOR - PET
09:00 - 12:00
16:00 - 18:00

SOB
09:00 - 12:00

Spoznajte in okusite preverjeno lokalno kvaliteto izpod rok srčnih ljudi in domače zemlje.

**Kvalitetno.
Okusno.
Lokalno.**

najboljše kočevske bombice

Mačkarada 2023

Foto: Primož Belak

Banatske blazinice

RECEPT

Sestavine

- 3/4 kg pšenične gladke moke
- 1 velika žlica masti
- 2 jajci
- 2,5 dl mleka
- 1/2 čajne žličke soli
- čvrsta marmelada
- olje za cvrtje

Iz moke, enega jajca, enega rumenjaka, soli in mleka zamesimo gladko testo, ki ga razdelimo na 12 enakih kroglic. Vsako kroglico razvaljamo na velikost malega krožnika. Pet kosov testa premažemo s stopljeno mastjo, zadnjega pustimo nenamazanega. Plasti zložimo 6 krat 6, drugo nad drugo, da dobimo dve pasti testa. Vsako plast testa tanko razvaljamo in na enega v enakih razmikih (4 cm) naložimo polovičko male žličke marmelade. Prazno plast testa premažemo z beljakom in prekrijemo testo z nadevom. Z roko ali kuhalnico potlačimo prostore med nadevom, da se spodnja in zgornja plast testa zlepita. Blazinice narežemo s kolesčkom ter jih ocvremo na vročem olju. Na olje najprej položimo zgornjo stran, počakamo, da porumeni, potem obrnemo še na drugo. Pečene poberejo z rešetkasto žlico in jih polagamo na papir, da vpije odvečno maščobo.

Recept je pripravila Ljubica Pajnič

KOTIČEK KOMUNALE KOČEVJE

KJE?

V Zbirnem centru nasproti nadstreška za nevarne odpadke.

KAKO JE OZNAČENO?

Z rumeno barvo.

KOTIČEK ZA PONOVO UPORABO

KAJ SE LAHKO ODDA?

Pralni stroj, hladilnik, zmrzovalnik, namizni ali prenosni računalnik, zabavno elektroniko, male gospodinjske aparate, igrače, mobilne telefone, zvočnike, TV z ravnim zaslonom z daljincem, LCD monitorje, krožne žage, vrtalnike, glasbene stolpe, sesalnike in ostale aparate na elektriko ali baterijo.

POMEMBNO!

Aparati morajo biti delujoči in varni za uporabo! Ne smejo biti pokvarjeni, poškodovani, prekomerno umazani in zastareli!

OCVRI

PRECEDI in PRELIJ

ODNESI V OLJNI ZBIRALNIK

LOKACIJE OLJNIH ZBIRALNIKOV

Breg	nasproti HŠ 30
Kočevje	Črnomeljjska cesta, za trgovino
Dol	nad glavno plažo
Dolga vas	črpališče na uvozu v Ulico slovenskih teritorialcev
Gorenje	pri kapelici
Klinja vas	nasproti HŠ 22
Koblarji	pri HŠ 44
Kočevje	Bračičeva ulica, pri transformatorju
Kočevje	Cesta na Trato, pri vhodu v Elektro
Kočevje	Kočevje, Kajuhovo naselje, pri HŠ 31
Kočevje	Kidričeva ulica, za blokom št. 6
Kočevje	Kolodvorska cesta nasproti Občine
Kočevje	Mestni log, pri CČN
Kočevje	Podgorska ulica 6
Kočevje	Podgorska ulica, parkirišče za planince
Kočevje	Pri unionu, pri Policiji
Kočevje	Reška cesta 7, v križišču proti OŠ
Kočevje	Roška cesta, uvoz v Rozmanovo ulico
Kočevje	Streliška ulica, nasproti HŠ 16
Kočevje	Tesarska ulica, pri Komunalni
Kočevje	Trata, pri cerkvi
Kočevje	Turjaško naselje pri kotlovnici
Kočevje	za Trg zbora odposlancev 41 – trenutno zaradi gradbišča ni postavljen
Kočevska Reka	pri Tim baru
Koprivnik	pri kapelici v križišču
Mlaka	proti novemu naselju
Morava	pri HŠ 29
Novi lazi	nasproti HŠ 10
Polom	pri vaškem domu
Predgrad	za kulturnim domom.
Slovenska vas	pri cerkvi
Stara Cerkev	pri Agromarketu
Stara Cerkev	pri spomeniku
Šalka vas	pri HŠ 53
Zajčje Polje	nasproti HŠ 2a
Zgornji Cvišlerji	pri Neži
Željne	nasproti HŠ 52
Kostel, Banja Loka	pod HŠ 7
Kostel, Kuželj	križišče proti MP
Kostel, Potok (Vas)	pri bivši pošti

Kaj berejo, gledajo in poslušajo Kočevci in Kočevke?

Februar je tudi mesec kulture in je kot tak poln kulturnih dogodkov. Ob tej priložnosti smo Kočevce in Kočevke povprašali, katero knjigo so nazadnje prebrali, katero gledališko predstavo ter film ali serijo so si nazadnje ogledali in kateri je bil zadnji album, ki so ga poslušali. In kakšen vtis je ta umetnost nanje naredila.

Romana Novak, pesnica in performerka, pove, da včasih poseže po več knjigah naenkrat, kot v tem obdobju, ko je ob razstavi slikarja Zdenka Huzjana v kočevskem Likovnem salonu začela prebirati še njegovo zbirko pesmi Zatišne lege. "Pisateljica in vizualna umetnica Lela B. Njatin je imela v kočevski knjižnici o svoji novi knjigi Smer srca pogovorni večer in je tako z mojim branjem sovpadla še ta knjiga, sicer pa sem včeraj zaključila skandinavsko psihološko kriminalko Camille Läckberg Čarovnica, ki med vsemi tremi najbolj zbode z dejstvom drugačnosti, sodb, posploševanj, stigmatizacije – v vsakem času, ne glede na življenjski prostor, aktualnih tém." Pianist Erik Šuler je nazadnje prebral To noč sem jo videl avtorja Draga Jančarja. "Name je naredila zelo močan vtis, njegova slikovitost pripovedovanja in opisovanja je izjemna," je dejal.

Zadnja knjiga, ki jo je prebrala Katarina Valentić, prof. zgodovine in sociologije ter turistična vodnica, je Dora in minotaver pisateljice Slavenke Drakulić: "Čudovita, tako kot vse Slavenki, ne o velikih, a nesrečnih ženskah, ki so jih zaznamovale nesrečne ljubezni, razmerja. Slavenka je namreč, poleg Dore Maar, ki je bila Picassova ljubica, pisala še o Fridi Kahlo in Milevi Marić." Lektorica Saša E. Kobe pa izpostavi Uspavanko Leile Slima-

ni. "Avtorica že na prvih straneh razkrije grozljivo tragedijo – dva umorjena otroka iz premožne družine, ki sta bila zaupana 'idealni varuški'. Ta se izkaže za ne tako idealno, prav tako niti približno ni idealen zakon staršev, ki iščeta ravnovesje med družinskim življenjem in kariero."

Valentićeva pove, da je velika ljubiteljica kinematografije in serij. Med slednjimi so v ospredju kriminalne serije, kjer prednjačijo Britanci in Angleži, denimo Broen in Broadchurch. "Tudi fantazijske niso od muh, na primer Game of thrones. Trenutno spremljam fantazijsko distopično serijo The last of us. Za zdaj precej obeta." Šuler si je nazadnje v ljubljanskem Kinodvoru ogledal film Pošvedrani klavir režiserja Miha Vipotnika. "Moj ogled na premieri tega filma je bil povezan predvsem z mojo kratko vlogo v filmu, kjer sem upodobil slovenskega pianista Ivana Noča. Vsekakor priporočam ogled, film je umetniška mojstrovina in preplet dokumentarnega, animiranega in igranega filma." "Film Matevža Luzarja Orkester in nadaljevanko švedsko-danske režiserke Anne Zackrisson Snežni Angeli, ki je bila predvajana na TV SLO 2, brez pomislov priporočim tako ne toliko zahtevnim kot gledalcem z izbranim okusom – predvsem ti bodo ob ogledu doživeli marsikatero (samo-)refleksijo na lasten narod in sistem, v katerem živimo," pove Novakova. From Scratch pa je kratka serija na Netflixu, ki jo priporoča Saša E. Kobe: "Odlična zgodba, v kateri se prepletata

ljubezen v vsej svoji veličini in vse najboljše iz Italije! Božanske italijanske dobrote, navezanost Italijanov na primarno družino, odnos do vsega lepega in nepopisno lepa pokrajina ... vse to začinjeno s kruto usodo, ki brutalno poseže v iskreno ljubezen dveh navidezno nezdržljivih svetov. Za vse večne romantike, ki verjamejo v resnično ljubezen! Aja, in ne pozabite na robčke!"

Kaj pa gledališke predstave? Saša E. Kobe si je v Mestnem gledališču Ljubljana ogledala Bog masakra. "Z osnovno zgodbo sem se hitro poistovetila. Dva najstnika se namreč v šoli stepeta, eden

jo odnese z zlomljenim nosom. Predstava se začne, ko se starši v dobri veri sestanejo, da rešijo zadeva in pomirijo stvari, a zadeva uide izpod nadzora in na koncu je osnovni problem le še bled spomin, saj na dan privrejo prikrite težave vsakdana obojih staršev." "Odlična igralska zasedba," še doda. Valentićeva si je nazadnje ogledala predstavo Da ne boš sama, v izvedbi domačih, ljubiteljskih igralcev Kud Jazbec in partnerji. Po videnem je bila navdušena. Romana Novak se vrne v čas lanske pomladi, ko si je v Kulturnem centru

Kočevje z nečakom in nečakinjo ogledala gledališko predstavo Tesla Janeza Dovča. "Želela sem, da z mano doživita brezmejni um Nikole Tesle skozi širino, globino

Foto: Osebni arhiv

in ekspresijo Dovčeve vsestranske interpretacije."

Šuler pa priznava, da v gledališču ni bil že nekaj let. Je pa nazadnje, pred približno mesecem dni, obiskal koncert kolegice pianistke Aleksandre Pavlovič v Ljubljani na Magistratu. Nazadnje pa je poslušal album džezovskega pianista Billa Evansa – The best of Bill Evans. "Poslušal sem ga na Youtube, kjer zadnje čase največ poslušam glasbo." Tja, na Youtube, nas usmeri tudi Novakova: "Sodobne glasbe že dolgo več ne spremljam. Iz svojega preobsežnega nabora glasbe si ustvarim lastno kompilacijo skladb različnih izvajalcev. V tem trenutku pa se ravno izteka Mozartov Requiem v D-molu, ki mi je na podlagi angleške detektivske serije Endeavour (priporočam), v kateri je klasika spremljevalna nota, služil kot glasbena kulisa ob razmisleku o odgovorih na vaša zastavljena vprašanja." Prav tam je tudi Valentićeva poslušala zadnji album: Mac de Marco, album 2. "Glasbo mi je predstavila kar 16-letna hčerka, ki je, poleg Vala 202 tista, ki me seznanja z novo glasbo in navdaja z upanjem, da mladi še poslušajo dobro glasbo." Prav tako po zaslugi 13-letne hčerke, ki so jo navdušili Joker out, pa je Saša E. Kobe kupila njihov CD Demoni.

Neja Jerebičnik

Počitniško dogajanje v Knjižnici Kočevje

Letos so se zimske počitnice za kočevske šolarje začele nekoliko prej kot prejšnja leta, prav na sredini pa smo se razveselili še kulturnega praznika – Prešernovega dneva. V okviru tega nas je že v ponedeljek, 6. februarja, obiskala skupina počitniškega varstva Večgeneracijskega centra Skupaj Ljudske univerze Kočevje. Bibliotekarka Pia Marincelj Bregar je otrokom prebrala pravljico *O mišku, ki ni imel sani*, sledil je živahen pogovor o zimskih radostih, nato pa še igranje v pravljicni sobi.

Foto: arhiv Knjižnice Kočevje

Pika na i zimskim počitnicam ter kulturnemu prazniku pa je bila zimska ustvarjalna delavnica, ki je potekala v soboto dopoldne, 11. februarja. Pod vodstvom knjižničarke Tanje Mlakar Košir in bibliotekarke Špela Činkelj so otroci ustvarjali domiselne snežake, pri čemer nas prav nič ni zeblo v roke. Uporabili smo reciklirane materiale ter obilo domišljije in dobre volje. Malo so malim prstkom na pomoč priskočili tudi starši, nastali pa so izvorni izdelki, ki bodo zagotovo lep okras v otroških sobah. Po ustvarjanju smo si pričarali še prav poseben mini kino. Ogleдали smo si risanko *Sneženi mož*, ki je nastala po istoimenski pravljici Hansa Christiana Andersena. Ob tem smo se sladkali s kolicami in sladkimi dobrotami, kot se za pravi kino tudi spodobi.

Ob koncu so otroci za popotnico prejeli še užitne snežake iz penic, ki jih je ustvarila knjižničarka Tanja. Obljubili smo si, da bomo tako prijetno druženje z ustvarjanjem kmalu spet ponovili. Do takrat pa vas vabimo, da nas obiščete v Knjižnici Kočevje, kjer lahko vsak najde nekaj zase. Veseli bomo vašega obiska!

Špela Činkelj

Kočevska je časopis Občine Kočevje, vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 1955 • Kočevska, št. 85, februar 2023 • Naklada 6500 izvodov • Gospodinjstva na območju občine Kočevje jo prejmejo brezplačno • Izdajatelj: Občina Kočevje, Ljubljanska cesta 26, 1330 Kočevje / zanj župan dr. Vladimir Prebilič • Odgovorni urednik: Žarko Nanjara • Oblikovna zasnova, prelom in priprava za tisk: WooCHE, oblikovanje, Marko Vovk, s. p. • Lektorica: Saša Erjavec Kobe • **Kontakt: info@kocevska.si • Časopis Kočevska, Ljubljanska cesta 26, 1330 Kočevje** • Trženje: Matej Kosten, 040-652-837, matej.kosten@kocevska.si • Tisk: Tiskara Zagreb d. o. o., Radnička cesta 210, 10 000 Zagreb • Ponatis celote ali posameznih delov in njihova uporaba v drugih medijih je dovoljena le s predhodnim pisnim dovoljenjem izdajatelja. Uredništvo si pridržuje pravico sprejeti v objavo ali zavrniti poslano gradivo v skladu s svojo uredniško politiko. Pridržujemo si tudi pravico spreminjanja naslova ter krajšanja člankov. Kadar gre pri naštetem za večje spremembe, se bomo skušali posvetovati z avtorjem, vendar je končna odločitev naša. ISSN številka tiskane izdaje: 2591-0744; ISSN številka spletne izdaje: 2591-07a52

KNJIŽNICA KOČEVJE PRIPOROČA

Miranda Cowley Heller

Papirnata palača

Učila, 2022

Dan kot vsak. Petdesetletna Elle, mama treh otrok, se zbudi v prekrasno jutro v družinskem poletnem letovišču in se kot vedno odpravi na jutranje plavanje. A tega jutra se za srečno poročeno profesorico Ello življenje nepreklicno spremeni zaradi dogodka iz prejšnjega večera, ko se na skrivaj dobi s svojo najstniško ljubeznijo Jonasom. Predala sta se dolgoletnemu hrepenjenju in potešila svoje poželje. Tega dne bo Elle morala izbrati med življenjem, ki si ga je ustvarila z možem Petrom, ki ga globoko ljubi, ali pa bo izbrala življenje z Jonasom, o katerem je vedno sanjala, če tragičen trenutek ne bi spremenil toka njunih življenj.

Avtorica romana nam oriše celotno Ellino življenje do tega usodnega dne, otroštvo in odraščanje s sestro Anno, življenje pred ločitvijo in po ločitvi staršev in tako razkrije uničujočo skrivnost, traumatičen dogodek iz najstniških let. Skozi vse te izkušnje spoznamo, da Ellina odločitev nikakor ne bo enostavna in bo neizbežno nekomu uničila življenje. Koga bo na koncu Elle izbrala?

Guillaume Musso

Življenje je roman

Meander, 2022

Novi roman Guillaumea Mussoa je navdihujoča zgodba, ki svojo moč črpa iz skrivnosti knjig in veselja do življenja izmišljenih likov. Roman se odvija v treh dejanjih z dvema nepričakovanimi obratoma. V središču dogajanja sta dve zgodbi, ki potekata paralelno, vsaka pa nas na svoj način globoko pretrese. Prva zgodba je zgodba znane newyorške pisateljice Flore Conway, bralcem znane tudi po svoji skrivnostnosti, ko je med igro skrivnic v njenem stanovanju nepojasnjeno izginila njena triletna hči Carrie, policijska preiskava pa ni dala nobenih rezultatov. V istem času pa na drugi strani Atlantika teče vzporedna zgodba o drugem znanem pisatelju strtega srca, ki se zaradi ločitve in ločenosti od sina, brez volje do življenja, skriva v svoji prepišni stari hiši. Naključje jih združi, ker je on tisti, ki ima ključ do Florine uganke, ona pa je tista, ki ga bo spodbudila, da ponovno začne pisati. Skozi na videz banalno zgodbo nam Musso spregovori tudi o profesiji pisatelja, inspiraciji, o tem, kako nastanejo liki in kako se oblikujejo njihovi karakterji, ter kaj vse je roman.

Greer Hendricks, Sarah Pekkanen

Zlati par

Hiša knjig, 2022

Nova dinamična psihološka kriminalna poslastica tandema Greer Hendricks in Sarah Pekkanen, ki sta bralce že v svojih prejšnjih romanih *Žena med nama*, *Anonimno dekle* in *Nisi sama držali* v napetosti od prve do zadnje strani. Premožni par iz washingtonskega predmestja ima na videz vse, dokler Marissa ne prevara svojega moža Matthewa. Svojo nezvestobo želi razkriti možu, saj jo to zelo bremeni. Svoj zakon, ki je na preizkušnji, želi zakrpati že zaradi njenega osemletnega sina, pa tudi zato, ker ljubi svojega moža. Odločita se poiskati strokovno pomoč, najameta pa nekoliko nekonvencionalno terapevtko Avery. S svojimi neortodoksnimi metodami naj bi v samo desetih seansah pozdravila njune odnose in zakon. A ko se vrstijo seanse, postaja vse bolj očitno, da so mnoge skrivnosti še vedno nerazkrite in da v nevarnosti ni samo njun zakon. Dodatno razburljivost in vznemirljivost v zgodbo vnašajo še odtujeni Matthewev oče, Marissina zmedena pomočnica Polly in dolgoletni prijatelj obeh zakoncev Skip.

Branko Kovač

Kdo je v karanteni?: (črtice z D vitaminom)

Katastri, 2022

Konec prejšnjega leta smo z veseljem pozdravili izdajo unikatne zbirke črtic iz poklicnega življenja geodeta, ki jo je napisal in izdal domačin, mag. Branko Kovač. Sodni izvedenec geodetske stroke, podpredsednik in član, imenovan za sklop strokovnega področja Okolje in prostor pri Strokovnem svetu za sodno izvedenstvo, sodno cenilstvo in sodno tolmačenje v Republiki Sloveniji, je tudi direktor in lastnik geodetskega podjetja, v preteklosti pa je bil član upravnega odbora pri Ms Geo IZS in predsednik Društva sodnih izvedencev in cenilcev geodetske stroke Slovenije. Zbirka je, na kar nakazuje že njena naslovnica, zasnovana kot vinilna plošča: na strani A lahko najdemo bolj življenjske zgodbe, na strani B pa bolj strokovne. V zbirki avtor pronicljivo in duhovito opisuje prigode iz svoje dolgoletne in bogate geodetske prakse. Prek kratkih zgodb, od humornih do šokantnih in tragičnih, spoznavamo, da je poklic geodeta izjemno zahteven, pa tudi razgiban in barvit. Knjiga pa ni nenavadna zgolj po svoji zunanji formi in žanru, avtor je k vsaki črtici pristavil še 'dodatek za vseh pet čutov': na dno vsake strani je zapisal, 'kaj je ali bi' tisti dan poslušal, gledal, pojedel, popil in tipal. Ob zanimivih predlogih za glasbo, videoposnetke, recepte (pri številnih so dodane tudi povezave, do katerih lahko dostopamo prek spleta) spoznamo Braneta Kovača ne le kot geodeta, ampak tudi kot glasbenega in umetnostnega sladokusca, gurmana in zanimivega človeka, s katerim bi se lahko pogovarjali ne le o geodetskem poklicu, ampak o marsičem. Veseli nas, da si predstavitev njegove knjige konec meseca obetamo tudi v naši knjižnici.

Utrinek

"Življenje nam vrača samo tisto, kar dajemo drugim."

(Ivo Andrić)

Iz zgodovine

Preden je s 17 leti postal pripravnik v trgovskem podjetju, je James Cook (1728–1779) delal na družinski kmetiji v Yorkshiru. Po desetletju dela na trgovskih ladjah je na presenečenje nadrejenih zavrnil položaj kapitana in se pri 26 letih priključil Kraljevi mornarici kot navaden mornar. Med sedemletno vojno (1756–1763) se je dokazal kot izjemen kartograf, njegov zemljevid Fundlandije pa je bil tako natančen, da je ostal v uporabi 200 let.

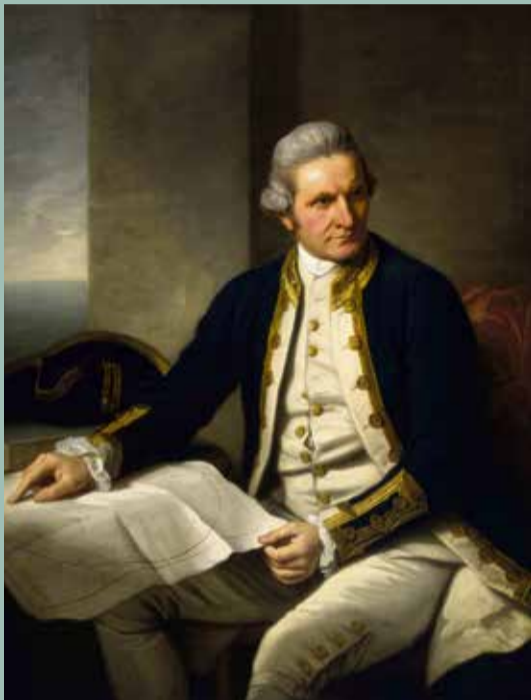

Foto: Wikimedia Commons

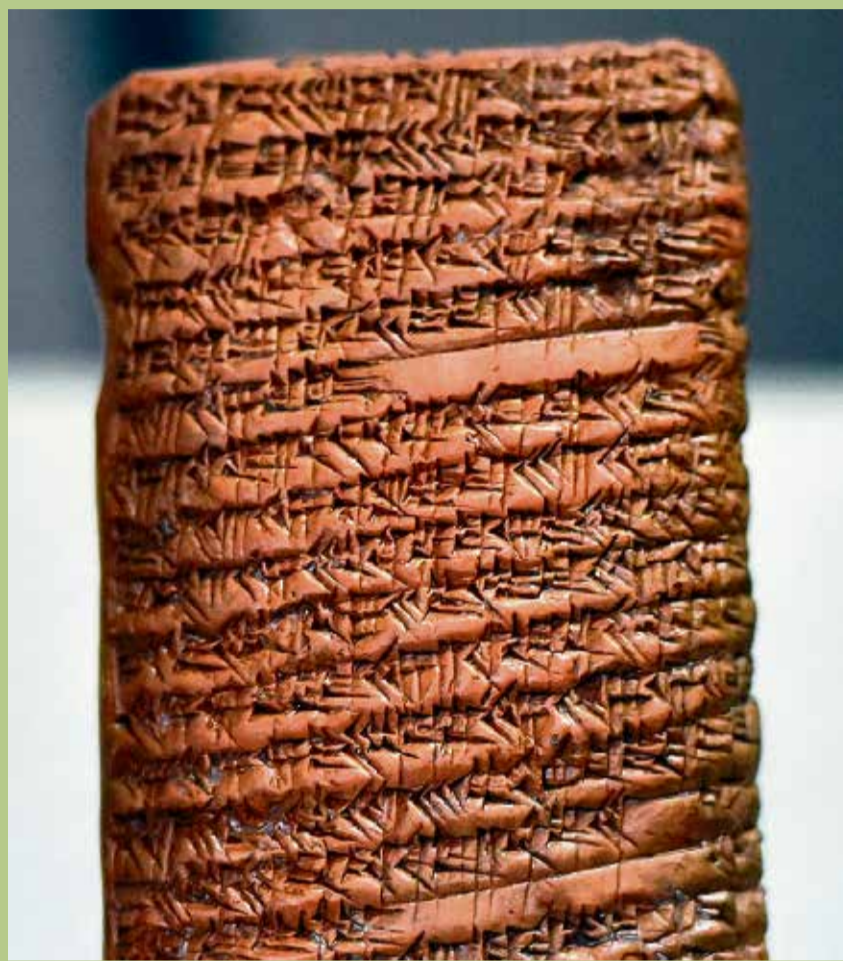
Njegova pot raziskovalca se je začela leta 1768, ko so mu zaupali znanstveno misijo na Tahitiju, a je imel tudi skrivno nalogo – poiskal naj bi veliki neznani kontinent, za katerega so domnevali, da se skriva daleč na jugu. Leta 1773 je prvi prečkal južni tečajnik in se Antarktiki približal na okoli 250 kilometrov, a je ni uzrl. To je leta 1820 uspelo raziskovalcema Bellingshausnu in Lazarevu.

Na dolgih potovanjih je mornarjem pretila bolezen tudi zaradi pomanjkljive prehrane. Čeprav Cook ni vedel, kaj povzroča skorbut, ta njegovih posadk ni prizadel, predvsem zaradi rednega zalaganja s svežo hrano ter velikih količin vložene kislega zelja.

Na svoji tretji in zadnji ekspediciji je Cook 18. januarja 1788 prvič uzrl havajske otoke. Po kratkem postanku se je vrnil do severozahodne obale severne Amerike, v upanju, da bi našel severni prehod do Atlantika. Po vrnitvi je bil Cook na Havajih deležen častnega sprejema, a so se odnosi hitro sfžžili. Cook je na koncu poskušal ugrabiti havajskega kralja, a je 14. februarja 1779 padel pod udarci in vbodi havajskih staroselcev.

Zanimivosti

Zakaj je štetje z 12 tako pogosto? Zlasti pri merjenju časa: imamo 12 mesecev, 12 zodiakalnih znamenj ali obdobj kitajskega koledarja, ure in kompasi se razdeljeni na 12 enot. Dvanajstiški sistem je sicer precej redek in ga danes uporablja le nekaj jezikov, pred 5000

Glinena ploščica z matematičnimi problemi, okoli 2000–1500 pr. n. št.

Foto: Wikimedia Commons

leti pa so na ta način šteli Sumerci.

Desetiški sistem je precej intuitiven, saj imamo deset prstov na rokah, Sumerci pa so s palcem šteli členke preostalih štirih prstov na isti roki. Dvanajst prešteti členkov so označili z iztegnjenim prstom druge roke ter postopek nadaljevali do 60, ki je predstavljalo osnovo njihovega številskega sistema. Iz tega sledi današnjih 60 sekund v minuti, 60 minut v uri in nadalje 360 stopinj v krogu.

Na takšen način je tudi precej lažje računati ulomke, saj je 60 deljivo z 2, 3, 5, 6, 12, 15, 20 in 30. Zaradi lažjega deljenja je bil dvanajstiški sistem pogost tudi pri drugih merskih enotah, npr. 12 palcev v čevlju ali 12 unč v funtu. Ostanke dvanajstiškega sistema še najdemo pri sodobnih jezikih. Danes štejemo z deseticami, a je bil včasih prav tako pomemben ducat ali gros (dvanajst ducatov). Nemščina in angleščina imata tako posebni besedi za 11 in 12 ('elf' in 'eleven' ter 'zwölf' in 'twelve'), ki se razlikujeta od preostalih števil nad 10 (npr. 'thirteen' ali 'dreizehn').

Skok čez plot

S skoraj 175 milijoni predmeti v svojem katalogu je Kongresna knjižnica v Washingtonu največja knjižnica na svetu. Njen katalog, zložen na več kot 1300 kilometrih knjižnih polic, vključuje 41 milijonov knjig, 4,1 milijona posnetkov, 15 milijonov fotografij, 5,6 milijona map in 75 milijonov rokopisov. Vsak dan svojo zbirko povečajo za 10.000 enot, poleg angleških, ki sestavljajo polovico kataloga, vključuje še dela v 470 svetovnih jezikih. Lastijo si tudi enega od treh originalnih izvodov Gutenbergove Biblije. Ustanovljena je bila leta 1800 in je najstarejša federalna institucija v ZDA, sprva pa je bil namenjena le članom kongresa, a ima danes vlogo glavne nacionalne knjižnice.

Foto: Wikimedia Commons